A. T. V.
4696

Terceira edição

M - 12782
R - 6330
A T I
4696

25 P

24 Oct^e

1896

A.T.V.
4696

INSTITUCION SANCHO EL SABIO
OBRA SOCIAL
Caja de Ahorros de Vitoria

DOTRINIA EUSQUERAZ.

MISERICORDIA EN-AMA.

)(✠)(

DOTRINA CRISTIANEA,

D. BARTOLOME OLAECHEA
Bilboco Ospitale Santuco Erretoriac, Laucarizco Curazanian, Jai Domequetan espliquetan evana leguez.

ORAIN IRUGARRENEZ
imprimidu da

VITORIAN BIARDIRIAN LICENCIA
guztiacaz Tomas Robles, eta
Navarroen etsian.

MDCCLXXX.

Lotsaz isten bada;
esan baga pecatuba,
eztago arenzat Ceruric;
ezpada infernuba.

Eriotzaco ordubań
gach da confesetia,
leenago acorda zaitez
pecatari tristia.

Pecaturic urteteco;
orań negar eguizu;
bada gueroco damubac
balioco czteutsu.

Liburuchu onec daucazań Capitulubetaric bat, nai bat iracurri, edo enzuten dan bacochian, irabazten dira lauroguei eguneco Indulgenciac.

EGUNEAN.

EGUNEANGO CRISTINAUBAEN exercicioa.

I*RATZARTU*, *ta bertati Christinaubac cer eguin bear dau?*

Crutciaen ſeñalia, eta eſan: Jeſus Maria Joſepe: neure Jangoicoa, nic emoten deutſut neure biotza.

Jagui, ta janci ezquero, cer eguin bear dau?

Ur bedeñcatuba artu, ta belaunico eſan:

Crutce ✠ Santiaen ſeñalia gaiti gueure ✠ arerioetaric libradu gaguizuz, gueure Jauna, ✠ ta Jangoicoa.

Aitiaen, ✠ ta Semiaen, ta Eſpiritu Santubaen icenian Amen.

Erdu, Eſpiritu Santu Jauna, ceure fielen biotcetara, eta ereſſegui eguizu gugan ceure amorezco ſuba.

Neure Jangoico laztana, ſiniſetandot firmemente ceuc eſan dozun guztia; adoretan zaitut, eta eſperetandot ceugan: amétan zaitudaz neure biotz guztiric, damudot, Jauna, izanic Ceu añ ona ofendidu zaitudazalaco.

Gra-

Graciac emoten deutſudaz, neure Jaun andia, criadu nozulaco, criſtinau eguin, eta Jeſu Criſtoen odol precioſo agaz erredimidu nozulaco, orañ artian gorde nozulaco, eta orañ guiño ceure eſcu ſantubetaric artu dodazan, meſede, ta ondaſun guztiac gaiti.

Ofrecietan deutſudaz, Jauna, gaurco neure penſamentu, berba, neque, ta cereguin guztiac, ceure Seme Jeſu-Criſto gucure Jaunaen Paſiñoeco merecimentubacaz batera.

Proponietandot, lcenago galdutia neure bicitcia, ceu ofendidu baño. Gorde naguizu gach guztietariz, eta emon eguidazu ceure gracia, ceure guſtora eguiteco egun onetaco, gauza, ta cereguin guztiac, au erregututen deutſut, Jeſu Criſto gueure Jauna gaiti, Ama Virgina Santiſsimia gaiti, eta ceruco Santu, ta Santa guztiac gaiti Alan izan della arren bai.

PATERNOSTERRA.

Aita guria Cerubetan zagozana: ſantificadu bedi zure icena, betor zure

re erreñuba gugana, eguin bedi zure borondatia celan Ceruban alan lurrian, emon eguiguzu gaur gueure egunian eguniango oguia, eta parcatu eguiguzuz gueure zorrac, gueuc gueure zordunai parquetan deuſeguzan leguez: eta ichi eceiguzu jauſten tentaciñoian: baia libradu gaguizuz gacheric. Amen.

AVE MARIA.

AVe Maria, graciaz betia Jauna da zugaz, bedeñcatia zara zu andra guztien artian, eta bedeñcatuba da zure ſabeleco frutuba Jesvs, Santa Maria Jangoicoaen Ama erregutu eguizu gu becatarioc gaiti orañ, ta gueure eriotzaco orduban. Amen Jesvs.

CREDOA.

SInisetandot Aita Jangoico guztiz poderoſo, Cerubaen, ta lurraen Criadoriagan: eta bere Seme bacar Jesu Cristo gure Jaunagan, ceñ ſortuzan Eſpiritu Santubaen obraz, ta graciaz: Jaio zan

Ma-

Maria Virginia ganic: padecidu euan Poncio Pilatosen poderiaen beian, izan zan Crucificaduba, ill, ta enterraduba, jatsizan infernubetara; eta irugarren egunian biztu zan ill en arteric: igo evan Cerubetara, eta dago jarriric Aita Jangoico guztiz poderoso en ezcomatati: aric etorricoda, biciac eta ilac juzguetan. Sinisetandot Espiritu Santubagan: Elexa Santa Catoliquia, Santuben Comuniñoia, pecatuben parcaciñoia, araguiaen erresurreciñoa, bicitza beticoa. Amen.

SALVEA.

SAlve Erreguiña misericordia en Ama, bicitcia, ta dulzuria, Salve esperanza gueuria. Ceuri deiez gagoz Evaen ume desterraduboc. Ceu gana gagoz cizpuruz, sentimentuz, ta negarrez negarrezco erri onetan: ea bada Bitarteco gueuria, biortu eguizuz gugana ceure begui misericordiazco orrec, eta desterru au igaro ta, eracutsi eguiguzu Jesus ceure sabeleco frutu bedeñcatuba. O Clementissimia! O Piadosa! O Maria

Vir-

Virgina gozoa! Erregutu eguizu gugaiti, Jangoicoa en Ama Santia, digno izàn gaitezan Christo en promesen. Amen.

JANGOICOAEN LEGUECO MANdamentubac dira Amar.

LElengo irurac jagocaz, edo pertenecietan jacaz Jangoicoaen onriari, eta beste zazpirac proximoaen provechubari.

Lelengoa, Jangoicoa amétia gauza guztien ganian.

Bigarrena, bere izen santubagaz ez juramentu banoan eguitia.

Irugarrena, Jaiegunac santifiquetia.

Laugarrena, Aita, ta Ama onretia.

Bostgarrena ez iñor iltia.

Seigarrena, araguizco pecaturic ez eguitia.

Zazpigarrena, ez ostutia.

Zorcigarrena, testimonio falsoric ez çzartia, eta guzurric ez esatia.

Bederatcigarrena, proximoen emazteric ez desietia.

Amargarrena, besteen ondasunic ez desietia.

Amar

Amar Mandamentu onec sartuten dira bitan.

Jangoicoa serbidu, ta amadu gauza guztien ganeti. Eta gueure proximoa gueure burubac leguez. Amen.

ELEXA SANTACO MANDAMENtubac dira bost.

LElengoa, Domeca, eta Jaiegunetan meza oso bat enzutia.

Bigarrena, urtean beñ edolabere confesetia, edo leenago eriotzaco peligruric bada, edo comulgauco bada.

Irugarrena, Pazco erresurrecciñococtan comulguetia.

Laugarrena, Elexa Ama Santiac aguinduten davenian barau eguitia.

Bostgarrena, Amarrenac, eta Primiciac paguetia.

FEDECO ARTICULUBAC.

DIra Amalau, Lelengo zazpirac jagocaz Jangoicotasunari: beste zazpirac Jesu-Christo gueure Jangoico, eta Guizon egui-

eguiazcoaen humanidade santubari.

Jangoicotasunari jagocazanac dira onec.

Lelengoa , sinistu Jangoico guztiz Poderoso bacar bategan.

Bigarrena , sinistu , dala Aitia.

Irugarrena sinistu , dala Semia.

Laugarrena,sinistu dalaEspirituSantuba.

Bostgarrena,sinistu, dala Criadoria.

Seigarrena, sinistu, dala Salvadoria.

Zazpigarrena , sinistu , dala Glorificadoria.

Umanidadiari , edo Guizatasunari jagocazanac dira onec.

Lelengoa, sinistu , Jesu-Cristo gueure Jauna Guizona dan partez, sortu zala Espiritu Santubaen obraz, ta graciaz.

Bigarrena , sinistu , jaio zala Santa Maria Virginia ganic, zala Virgina, Semia jaio artian , jaiatcean , eta jaio ezquero.

Irugarrena, sinistu , artu evala eriotcia , ta pasiñoia , gu becatarioc salbetiarren.

Laugarrena, sinistu, jatsi zala infernubetara , eta bere etorrera sautuba en beguira egozan Guraso Santuben arimac atera zituzala. Bost-

Boſtgarrena, ſiniſtu, irugarren egunian ill en arteric biztu zala.

Seigarrena, ſiniſtu, igo evala Cerubecara, eta dagoala jarriric Aita Jangoico guztiz poderoſoaen ezcomatati.

Zazpigarrena, ſiniſtu etorricodala biciac, eta ilac juzguetan. Eſanguradau, ce emongo deutſéla onai gloria, bere Mandamentubac gorde citubelaco, eta deungai betico penia, gorde ezcitubezalaco. Amen.

CONFESINOEA.

NI becatariau confeſetan najaco Jangoico guztiz Poderoſoari, Santa Maria beti Virginiari, San Miguel Anguerubari, San Juan Bautiſtiari, San Pedro, eta San Pablo Apoſtolubai, Santu guztiai, eta ceuri Aita eſpiritual orri, eguin dodalaco pecatu penſamentubagaz, berbiagaz, eta obriagaz: neure erruz, neure erruz, neure erru andiagaz: orregaiti erregututen deutſat Santa Maria beti Virginiari, San Miguel Anguerubari, San Juan Bautiſtiari, San Pedro, eta San Pablo Apoſtulubai, Santu guztiai, eta ceuri Aita Eſpiritualorri, erregutu deiozula

ni

ni gaiti gueure Jaun, eta Jangoicoari. Amen.

ACTO CONTRICINOECOA.

NEure Jesu-Christo Jauna, Jangoico, ta Guizon eguiazcoa, neure Criadoria, eta Erredentoria: Zu zariana zarialaco, eta amétan zaitudazalaco beste gauza guztiac baño gueiago: damu dot, Jauna, neure biotz guztiric, ceure Magestadia ofendiduba: arcendot propositu firmia, ez gueiago pecaturic eguiteco, eta ceure ofensaco ocasiñoe guztietaric apartétaco, eta confesétaco, eta emoten deusten penitencia cumplietaco, ofrecietan deutsudaz, Jauna, neure bicitcia, obrac, eta trabajubac neure pecatuben satisfaciñoraco, eta daucat confiancia ceure ontasun, eta misericordia infinitoagan, partatuco deustazuzala, ceure odol precioso, Pasiñoe, eta eriotcia gaiti, eta emongo deustazula gracia, emendetaco, eta irauteco neure eriotzaco ordu artian. Amen.

GOxian eguberdian, eta arratsian esateco oraciñoia.

Anguerubac barri onac Ama Virgineari emon, eta Espiritu Santubaen graciaz Semia bere sabelian sortu zan. *Ave Maria.*

Ara Jaunaen Esclabia, ceure berbiagaz batera nigan eguin bedi. *Ave Maria.*

Jangoicoaen Semia Guizon eguin zan, eta gure artian bici izanzan. *Ave Maria.*

Jangoicoaen Ama Santia gugaiti erregutu eguizu.

Cristo en promesen digno eguin gaitezan.

ORACIÑOEA.

EMon eguiguzu, arren, Jauna, gueure arimétan ceure gracia; Anguerubac barri onac ecarri, ta Cristo ceure Semiaen Encarnaciñoia ezautu dogunoc, bere Pasiñoe, ta crutciagaiti erresurreciñoeco gloriara eroanac izan gaitezan. Amen.

Erlojubac joten davenian cer essan biar da?

Gura-

Guraneuquez, Jauna, falta dodazan orduboc ceu servietan igaro, alan pecatuban jausten ez eguidazu ichi. *Ave Maria.*

Biarren bat asten danian, cer essango da?

Neure Jaun, eta Jangoicoa, nic ofrecietan deutsut orañ eguiten noian bear au, ezarri eguizu ceure bendiciñoe Santuba. Guraneuque leenago neure bicitcia galdu, Ceu ofendidu baño. *Paternosterra eta Ave Maria.*

Ondo da, aldaianac, egunian beñ meza enzutia?

Da dociñoe guztietaric andiena, eta oneena.

Játen asi baño leenago, cer essan biarda?

Neure Jaun, eta Jangoicoa, erdu, eta bedeñcatu eguizu nic orañ artuten noian jateco au, eta izambedi ceu servietaco, eta alabetaco. Amen.

Benedicite.

Dominus nos, & ea quæ sumus sumpturi benedicat destera Christi, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen. Paternosterra eta Ave Maria.

Cer

Cer esan biardá jan ezquero?

Neure Jaun, & Jangoicoa, esquer andiac emoten nagotzu emon deustazun Jatecoa gaiti, eta ceu servietaco izan bedi. Amen.

Tu autem Domine miserere nobis.

Deo gratias.

Agimus tibi gratias, Omnipotens Deus, pro universis beneficiis tuis qui vivis, & regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Fidelium Animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. Amen. Paternosterra, ta Ave Maria.

Cer eguin biarda arratsian?

Asaldu baño leenago ecelambere albadedi errosarioa Ama Virgina Santissimiari sosiguz errezau.

Eta oean sartu baño leenago, cer eguin biarda?

Ur bedeñcatuba artu, eta belaunico, esan Crutce ✠ santiaen, &c. goxean leguez an dagozan oraciñoiacaz, eta onec bere.

O Jangoicoaen Ama Santissima Señora graciaz betia, eta pecatari guztien amparuba, ceu gana artu naguizu, asistidu egui-

eguidazu; arren neure eriotzaco ordubau ez naguizu desamparatu.

Guerò eguingo da examiña concienciacoa, ecartendituzala memoriara, edo gogora egun otan eguin dituzan falta guztiac, pensamentuz, berbaz, obraz, omisiñoez, eta iñori exemplu deunguia emonagaz, eta acabau acto Contriciñoeco bategaz.

Neure Angueru goardacoa, lagundu eguidazu, eta gau onetan gorde naguizu, Jesvs, Maria, Josepe socorridu naguizu, Jangoicoac emon deigula bere gracia, eta guero betico gloria. Amen.

Oera sartu ordubau cer eguin biarda?

Urbedeñcatuba artu, eta eguin Crutcia becoquian, eta oca en ganian, esanagaz.

Neure Jangoicoa, emon eguidazu gracia, gau au, ceu ofendidu baga irugoteco, eta gorde naguizu gauza deuñga guztietatic. Amen Jesvs, Maria, Josepe.

CRISTINAUBAC JAQUIN BIAR dituzan sedeco gauzaric principalenac.

NOC *eguin cenduzan?*

 Jan-

Jangoicoac.

Cetaco?

Bera ezaututeco, amétaco, ſervietaco, eta guero betico gocétaco.

Jangoicoa cer da?

Da gauzabat eſan, eta penſau al litequian eſcelenteena, eta admirableena, Jaun bat infinitamente Ona, Poderoſoa, Jaquituna, Juſtua, gauza guztien principioa, eta fina.

Jangoicoa nun dago?

Geruban, eta altaraco Santiſsimo Sacramentuban, eta lecu guztian.

Ceimbat Jangoico dira?

Bat Jauna.

Ceimbat Perſona daucaz Jangoicoac?

Iru, Aitia, Semia, eta Eſpiritu Santuba.

Trinidade Santiſsimia cer da?

Da Jangoicoa bera, Aitia, Semia, eta Eſpiritu Santuba, iru perſona diſtinto, eta Jangoico eguiazco bat.

Lelengo Perſonia cēn da?

Aitia, Janna.

Cēn da bigarrena?

Semia.

Cēn da irugarrena?

Eſ-

Espiritu Santuba?

Cegaiti dericho Aitia lelengo Personiari?

Bere izatia eztacarrelaco ino ganic.

Eta cegati Espiritu Santuba, irugarren Personiari?

Dacarrelaco bere izatia Aitia ganic, eta Semia ganic.

Aitia Jangoicoa da?

Bai Jauna.

Semia Jangoicoa da?

Bai Jauna.

Espiritu Santuba Jangoicoa da?

Bai Jauna.

Iru Jangoico dira?

Ez Jauna Jangoico bacar bat.

Aitia, eta Semia da?

Ez Jauna.

Espiritu Santuba Aitia, edo Semia da?

Ez Jauna.

Cegaiti?

Cegaiti dirian personac distintoac, eta eztagoan Jangoico eguiazco bat baño.

Iru personac diriala distintoac, cer esan gura dau?

Esan gura dau, ce bata bestia extiriala: bana diriala.

Iruretaric ceñ da andiena, jaquituñena, edo zarrena?

Irurac dira igualac gauza guztietan.

Iru personetaric ceñ eguinzan Guizon?

Trinidadeco bigarren Personia, ceñ dan Semia.

Cer esan gura dau, Semia eguinzala Guizon?

Gorputza, ta arimia artu cituzala guc leguez.

Gorputz, eta Arima au nun artu cituzan?

Ama Virgina Santissimiaen Sabel Virginalian Espiritu Santubaen obraz.

Ama Virgina Maria Santissimia nor da?

Jesu-Christo gueure Jauna en Ama.

Nor da Jesu-Cristo?

Jangoicoaen Semia Guizon eguinic.

Cetaco Jangoicoaen Semia Guizon eguin zan?

Gu erredimietarren, salbetarren, eta Infernuric libretarren.

Jesu-Christo nos concebidu, edo sortu zan?

Martia en ogueta bostgarrenian, ceñi esaten deutsagun Andra Maria Martico, edo Ama Virginiaen Anunciaciñocco eguna. *Nos*

Nos jaiozan?

Gavon gavean Belenen.

Ce egunetan circuncidauzan, eta imini eutsen Jesusaen icena?

Urteaen lelengo egunian, edo Urte barriz.

Ce egunetan iru Erreguiac adorau even?

Urtar ill aen seigarrenian, edo Aparicioz.

Nos ill zan?

Baricu Santu egunian.

Nun, eta celan ill zan?

Jerusalenen Crutce baten josiric.

Nogaiti ill zan Jesu-Christo?

Mundnco Guizon guztiac gaiti.

Nos biztu, edo errejucitau zan?

Pazco goxian.

Nos igo evan Cerubetara?

Ascensiñoe egunian.

Ce egunetan bialdu eutsen Espiritu Santuba bere Apostolubai?

Maiaz pazco egunian.

Nos etorrico da biciac, eta ill ac juzguetan?

Mundubaen acabuban.

Ce Juicio eguingo dau Jangoicoac orduban?

Onai

Onai emongo deutſé betico gloria; eta deungai betico penia.

Sacramentu Elexacoac ceñ bat dira?

Zazpi.

Lelengoa, Bautiſmoa.

Bigarrena, Confirmaciñoea.

Irugarrena, Penitencia.

Laugarrena, Comuniñoa.

Boſtgarrena, Eſtremaunciñoa.

Seigarrena, Ordea.

Zazpigarrena, Matrimonioa.

Sacramentubac noc eguin cituzan?

Jeſu-Chriſto gueure Jaunac, gueure arimen oneraco.

Sacramentu Santubac dauquézan efecto-ric principalenac ceñzuc dirá?

Bautiſmoac eguiten gaituz Criſtiñau.

Confirmaciñoac, confirmau, ſendotu, edo fuertetuten gaituz Fedian.

Penitenciac, parcatu deuſcuz peca-tubac.

Comuniñoac, manteniétan dituz gueure arimác.

Oleaciñoiac, lagunduten deuſcu, onde illeen.

Ordiac emoten dau poderia, funciño, eta gau-

gauza sagraduebetan.

Matrimoniñoac emoten dau gracia, seme alabac Ceruraco aziteco.

C*Eñzuc dira Guizonaen acabuco gauzac?*

Eriotcia, Juicioa, Infernuba, eta Gloria.

Ill zaitezanian, zure arimiagaz cer izango da?

Aguertuco da Jesu-Cristo en aurrera, munduban eguindituzan obra guztien contu, ta errazoa emoten.

Juicio au eguin ezquero, zure arimia nora joango da?

Estadu graciazcoan illten bada, joango da cerura; baia illten bada pecatu mortalian, joango da infernura.

Cer izango da zure gorputzagaz, ill ezquero?

Auts biortuco da.

Zure gorputza betico gueratuco da lurrian?

Ez Jauna, Juicioco egunian biztuco da, eta aguertuco da Josephatco Vallian, bere bicitzaco gauza guztien contu emoten.

Acabuco Juicio au eguin, ta cer izango da zure gorputz, ta arimiagaz?

Juicio onetan ondo urteten badave joango dira cerura; baia deungaro urteten badave joango dira biac Infernura, nun egongo direan eternamente.

FEDEA.

CRistiñaubaen virtuteric principalenac ceñzuc dira?

Iru: Fedia, Esperancia, eta Caridadia.

Fedia cer da?

Icusi eztoguna sinistutia, Jangoicoac esan davelaco.

Jangoicoac esan daven guztia sinistu biar da?

Bai Jauna, cegaiti ce Articuluben baten sinistu ez, edo dudetan daveñac, galdu dau Fedia.

Fedia baga salba gueñtequez?

Ez Jauna; bada Fedia da gueure Erligiñoaen, eta salbaciñoaen fundamentu, ta cimentu principala.

Fe-

Fediac iracasten deutsuzan eguiac ce-gaiti sinisetan dozuz?

Jangoicoac (ceñ inoc ecin engañau leian, eta ez berachere inor engañau) ira-catsi, eta errebelau dituzalaco.

Ce misterio dira, particularian jaquin, eta sinistu biar doguzanac?

Onec: Lelengo, dala Jangoico bat, eta iru persona distinta.

Bigarrena, Trinidadeco bigarren Per-sonia Guizon eguin zala, eta ill zala crut-cean, gu becatorioc salbetiarren.

Irugarrena, dagoala Ceruba onenzat, eta Infernuba deunguenzat.

Eguizu ea orañ Fedeco actobat?

✠ Neure Jaun, eta Jangoicoa, sinise-tandot zariala Jangoico eguiazco bat, eta iru persona distinta: eta orrez ganeti Elexa Santiari iracatsi, eta errebelau de-utsazun guztia, ceuc alan esan dozulaco, eta eguia bera zarialaco.

Ce frutu atera biar dogu leciñoe one-taric?

☞ Lelengo, escatu umildade andia-gaz Jangoicoaen Magestadiari, conser-bau, eta aumentau deigula, berac emon

eus-

euſcun Fede Santuba.

Bigarrena, Fedeco actoac eguiten icaſi, eta eguin ſarri, eſpecialmente trabaju, edo obra onen bat aſten dogunian, eta tentaciñoen bat jatorcunian.

ESPERANCIA.

JAngoicoa gan ſiniſtutia beſte baga, aſco da, ſalbetaco?

Ez Jauna enqui bear da Eſperancia bere.

Eſperancia cer da?

Eſperetia Ceruco gloriac Jangoicoaen graciagaz, eta gueure obra onen medioz.

Eguizu Eſperanzaco actobat?

✠ Neure Jaun, eta Jangoico ona, eſperetan, eta ichadoten dot ceure miſericordia andian, joango naſala Cerura, ceu betico gocétan; gordetan badodaz ceure Mandamentu ſantubac.

CARIDA-

CARIDADIA.

ASco da euquitia Fedia, ta Esperancia salbetaco?

Ez Jauna, biar da Caridadia bere, eta au bagaric ecin salba liteque; bada Caridadia bagaco obrac, ecer balio eztave.

Caridadia cer da?

Jangoicoa beste gauza guztien ganeti, ametia, eta gueure proximoa gueure burubac leguez.

Gueure Proximoac norzuc dira?

Guizon guztiac; infiel, eta gueure arerio guiñocuac.

Caridadeco Acto bat eguizu?

✠ Neure Jaun, eta Jangoico laztana, nic ametan zaitudaz beste gauza guztiac baño gueiago, neure bicitcia baño bere gueiago, eta neure proximoa, neure buruba leguez, ceu gaiti.

Cetara obliguetan gaituz proximoen amorlac?

Gueure burubenzat gura doguna, aenzat bere gura izatera.

Cetan ezautuco da proximoari gura deutsaguna?

Obra-

Obra misericordiazcoac diñoena eguitian.

Obra misericordiazcoac ceimbat dira?

Amalau, Zazpi espiritualac, eta zazpi corporalac.

Espiritualac dira onec.

Lelengoa eztaquianari iracastia.

Bigarrena, bearra daucanari consejuona emotia.

Irugarrena, uts eguin, edo erratuten davena, arteztu, edo zucendutia.

Laugarrena, Injuriac parquetia.

Bostgarrena, tristia consolétia.

Seigarrena gueure proximoen miseriac, edo argaltasunac pacienciatan igarotia.

Zazpigarrena ill ac gaiti, eta gueu perseguietan, gaitubezanac gaiti Jangoicoari erregututia.

Zazpi corporalac dira onec?

Lelengo, guexoac, eta presoac, bisitetia.

Bigarrena, gose danari jaten emotia.

Irugarrena, egarri danari edaten emotia.

Laugarrena, cautiboac errescatétia.

Bostgarrena, billosic dagoana jancitia.

Sei-

Seigarrena, peregrinoari ostatu emotia.
Zazpigarrena, ill ac enterretia.

Ce frutu atera beardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo gurágo izan bicitcia, eta gauza guztiac galdu, pecatu mortalagaz caridadia baño.

Bigarrena, ycasi amorezco actoac eguiten, eta sarritan eguin.

Irugarrena, eguin gueure bear, obra, lan, eta eguiteco guztiac Jangoicoaen amoria gaiti.

Laugarrena, gueure Proximoa serbidu, eguiten dogula beragaz obra misericordiazcoac dinoena.

GRACIA.

GUeu gueurez, beste baga salba gueñteques?

Ezta posible, Gracia baga.

Gracia cer da?

Jangoicoaen doe, edo izate Jangoicozco bat, eguiten davena guizona Jangoicoaen seme, eta Ceruco erederu.

Cegaz alcanzauco dogu Gracia?

Oraçiñoiagaz, obra onaçaz, contriciñoiagaz, eta Sacramentubacaz.

Gracia emoten deuſcunian, ce Virtute Jangoicoac emoten deuſcu?

Iru virtute Teologalac: Fedia, Eſperancia, eta Caridadia. Bai, lau Cardinalac bere: Prudencia, Juſticia, Fortalecia, eta Templancia. Bai, ta Humildadia, ta Caſtidadia bere.

Bienaventuranzac ceimbat dira?

Zorci. Lelengoa, zorioneccoac eſpirituz pobre dirianac, cegaiti aena dan ceruco erreñuba.

Bigarrena, zorionecoac manſoac; cegaiti izango dirian lurraen javeac.

Irugarrena, zorionecoac negar eguiten davenac; cegaiti onec Jangoicoa icuſico daven.

Zazpigarrena zorionecoac baqueſuac; cegaiti onec Jangoicoaen ſeme icentauco dirian.

Zorcigarrena, zorionecoac juſticia gaiti perſeguidu dirianac, cegaiti aena dan ceruco erreñuba.

Ce frutu atera biar dogu leciñoe onetaric?

Lelen-

☞ Lelengo, emon Jangoicoari esquerrac, aen Magestadiac emon deuscuzan gracia guztiac gaiti.

Bigarrena, parcaciñoaen escatu, izan ezgarialaco orañ guiño berazanaco fielac.

Irugarrena, propositu firme bat artu, aurrerancian bere inspiraciñoe, eta abisu santubai, obeto beguiratuteco.

PECATUBA.

GAch guztietaric andiena ceñ da?

Pecatuba; bada mundu onetan, eta bestian igaroten dirian pena, ta trabaju guztien causia bera da.

Celan apartau bear gachacoz pecatubari?

Pestiari, lupubari, eriotceari, Infernubari, eta demoniño guztiai baño bere obetoago, eta lasterrago.

Cembat pecatu genero dagoz?

Bi. Originala, eta Actuala.

Pecatu Originala cer da?

Pecatu à ceñegaz jaioten garian guztioc, eta jatorcun gueure lelengo Gurasoetaric.

Pecatu originalac dacazan gachac ceñzuc dira?

Jangoicoaen arerio, eta demoniñoaen esclavo izatia.

Inclinaubac gachera, eta gauza deungara.

Eta sugeto munduco miseria, eta eriotzara.

Pecatu Actuala cer da?

Errazoean ezaututera eldu ezquero, gueure guraz eguiten doguna.

Ceimbat modutacoa da pecatu Actuala?

Modu bitacoa, mortala, eta veniala.

Pecatu mortala cer da?

Esatia, eguitia, pensétia, edo deseetia, cerbait Jangoicoa en legue Santubaen contra gauza grabian.

Pecatu mortalac ariman cer eguiten dau?

Quenduten dau Gracia, eta irabaci eraguiten dau Infernuba.

Pecatu veniala cer da?

Da pecatu mortalaen disposiciñoe, edo presteeta bat.

Peca-

Pecatuba, mortala, ala veniala dan cetan ezautuco da?

Vorondate osoagaz, eta gauza grabian, edo andian danian, izango da mortala. Izango da, barriz veniala, vorondate osoagaz eztanian, edo gauza chicarrian danian.

Cegaiti dericho veniala?

Erraz eguin, eta erraz parcatuten dalaco.

Ceimbat gauza gaiti parcatuten da?

Bederatci gaiti. Lelengoa, Meza enzuna gaiti.

Bigarrena, Comulguetia gaiti.

Irugarrena, Confesiñoe generala gaiti

Laugarrena, Obispoen bedeñcaciñoia gaiti.

Bostgarrena, Urbedeñcatuba gaiti.

Seigarrena, Ogui bedeñcatuba gaiti.

Zazpigarrena, Paternosterra esana gaiti.

Zorcigarrena, sermoia enzutia gaiti.

Bederatzigarrena, bularra joa gaiti, Jangoicoari parcaciñoia escatuten jacola.

Pecatu Capitalac ceimbat dira?

Zazpi. 1. Sobervia. 2. Abaricia. 3. Luxuria. 4. Ira. 5. Gula. 6. Embidia. 7. Naguitasuna.

Zazpi vicio onen contra dagoz beste zazpi virtute, eta dira?

1. Lelengoa, Umildadia. 2. Liberaltasuna. 3. Castidadia. 4. Paciencia. 5. Templancia. 6. Caridadia. 7. Diligencia, edo Jangoicoa serbietaco serboria.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetatic?

☞ Lelengo, Jangoicoa ofendietaco vide, ta ocasiñoe guztietaric igues eguin.

Bigarrena, Confesau pecatu guztiac, eta aen penitencia eguiazco eguin.

EXPLIQUETAN DIRA EMEN Credoco Articulubac.

CRistinaubac jaquin beardogun guztia, nun arquituco dogu?

Credoco Articulubetan.

Credoa noc esan evan?

Amabi Apostolubac.

Nor izan zan lelengo Credoa asi evana?

SAN PEDRO APOSTOLUBA.

Guztien buruba leguez lelengo asi zan, eta esan evan.

SINISETANDOT AITA JANGOIco guztiz Poderoso Cerubaen, eta Lurra en Criadoria gan.

Cer esan gura dau Sinisetandot Jangoicoa gan?

Esan gura dau, ce daucadala ciertutzat, eta guztiz segurutzat, dagoala Jangoico eguiazco bacar bat.

Jangoicoac bauco gorputzaen figuraric guc leguez?

Jangoico dan partez ez, bada da espiritu puruba; baia bai Guizona dan partez.

Nos acabauco dá Jangoicoa?

Inosbere ez: Jangoicoac, ez asieraric, ez acaburic dauco.

Cer esan gura dau: Sinisetandot Aitiagan?

Sinistuten dodala, Trinidadeco lelengo Persoña, dala Aitia.

Semia, eta Espiritu Santuba, bere ezdira guztiz Poderosoac Aitia leguez?

Bai Jauna.

Cegaiti esatenda bada, Aitia dala guztiz Poderosoa, eta ez Semia, ez Espiritu Santuba?

Poderia jagocalaco Aitiari; Jaquituria Semiari, eta Amoria Espiritu Santubari leguez.

Jangoicoa celan da guztiz Poderosoa?

Bere gura izanagaz beste baga, eguiten davelaco gura daven guztia.

Cer esan gura dau Cerubaen, eta Lúrraen Criadoriagan?

Cerubac, Lurra, eta gauza guztiac eguin zituzala ecer bere eceric.

Cerubac, Lúrra, eta beste gauza guztiac gaiti cer adituten dozu?

Anguerubac, Guizonac, eta Mundu-ban dagozan gauza guztiac ecerbere ece-ric eguin cituzala.

Cer dira Anguerubac?

Ceruban Jangoicoa gocétan dagozan Espiritu bienaventuradu batzuc.

Cetaco Jangoicoac eguin cituzan?

Bera beti alabétaco, bere ministroac leguez Elexia gobernetaco, eta guizo-nac gordétaco.

Celan criadu evan Jangoicoac Guizona?

Eguin evan gorputza lúrragaz, eta criadu evan arimia ecer bere ezeric.

Arimia cer da?

Jangoicoac bere ancera eguinico es-piritu, inos bere ill-, ez acabauco eztan bat.

Ce estadutan Jangoicoac criau evan le-lengo Guizona?

Inocenciaco estaduban.

Celan bada galdu evan estadu ori?

Bere desobedencia gaiti, Jangoicoac eragotcita eucan frutia jana gaiti.

Eta Jangoicoac cer eguin evan pecatu au erredimitetaco?

Bial-

Bialdu evan Ceruric lúrrera bere Semia illteco afrenta andia gaz Crutcian.

Ce frutu atera biar dogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, admirau, eta adorau Jangoicoaen grandezac.

Bigarrena, graciac emon, eguin guenduzalaco bere imajina, eta ancera.

Irugarrena, ezautu gueure ecerbere eza, eta jaioac gariana pecatuban.

Bigarren Articuluba.

SAN ANDRESEC ESAN EVAN.

ETA bere Seme bacar Jesu-Christo gure Jauna gan.

Jesus aen icenac, cer esan gura dau?

Salbadoria, edo libradoria.

Bere eriotciagaz librau, eta salbau guenduzalaco infernuric.

Cristo en icenac cer esan gura dau?

Ungiduba, edo consagraduba: bere Aita Eternoac ungidu evalaco Erregue, eta Sacerdote.

Cer

Cer entendietan dozu Semia gaiti?

Trinidadeco bigarren Persoṅia, dala Semia.

Cristinaubac Jangoicoa en Semiac dira?

Bai Jauna, adopciñoz, eta graciaz, baia ez naturalezaz.

Cetaco esaten deutsazu Christori, gueure Jauna?

Bere Erioteiagaz erredimidu guenduzalaço.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, Jesus aen icen santubari errespeto, eta debociñoe andi bat euqui.

Bigarrena, Jangoicoari gracia andiac emon, bere Seme maitia bialdu euscculaco.

Irugarrena, amadu, eta serbidu biotceti Jesu-Cristo gueure Jauna; bada da gueure Maisu, eta Javea.

Irugarren Articuluba.

SANTIAGO NAGUSIAC ESAN EVAN.

CEñ ſortu zan Eſpiritu Santubaen obraz, ta graciaz: Jaio zan Maria Virginiaganic.

Jeſu-Chriſto concebidu, eta ſortu zala Eſpiritu Santubaen obraz, cer eſan guradau?

Trinidadeco bigarren Perſonia Guizon eguin zala Maria Santiſsimiaen ſabel Virginalian, guizonaen obra baga, Eſpiritu Santubaen obraz, zala Señora au Doncella, Semia jaio baño leenago, jaiotcean, eta jaio ezquero.

Eſan eguizu clarubago: Ceimbat gauza obrau cituzan Eſpiritu Santubac Encarnaciñoeco Miſtario Santuban?

Lau Jauna; Ielengo Maria Santiſsimiaen entrañetaco odol garbiagaz formau, edo eguin evan Jeſu-Criſtoen Gorputza.

Bigarrena, criadu evan Arimia.

Irugarrena, unidu evan Gorputza Arimiagaz.

Lau-

Laugarrena , Trinidadeco bigarren Persfonia juntadu , edo batuzan Gorputz, eta Arima onegaz , eta au izan izan, Jangoicoa Guizon eguiria.

Ez even eguin obra mirarizco andi au Aitiac , eta Semiac bere ?

Bai Jauna.

Cegaiti esatenda bada , izanzala Espiritu Santubaen obraz , ta graciaz ?

Zalaco, Amorezco obria , eta Amoria jagoco Espiritu Santubari , Aitiari Poderia , eta Semiari Jaquituria leguez.

Aitia , eta Espiritu Santuba Guizon eguin cirian ?

Ez Jauna, Semia bacarric eguin zan.

Ceimbat naturaleza daucaz Cristoc ?

Bi , bata Jangoiçoaena , eta bestia Guizona ena.

Cer esan gura dau,Cristoc Jangoicoaen, eta Guizonaen naturalecia daucala?

Esan gura dau , ce dala Jangoicoa, eta bai Guizona bere.

Nostc ona da Jangoico ?

Eternamente, beti ; bada Jangoicoac eztauco asieraric.

Nostc ona da Guizon ?

Maria

Maria Santissimiaen Sabel Virginalian fortuzanic ona.

Ceimbat entendimentu daucaz Christoc?

Bi, bata Jangoico dan partez, eta bestia Guizona dan partez.

Ceimbat Vorondate?

Bi, bata Jangoico dan partez, eta bestia Guizon dan partez.

Ceimbat Persona daucaz Cristoc?

Persona bat, eta bera Jangoico dan partez.

Ceimbat memoria?

Bat, eta bera Guizona dan partez, bada Jangoicoac gauza guztiac daucaz presente, eta memoriaric biar eztau.

Jesu-Christo nun dago?

Jangoico dan partez, lecu guztian, eta Guizona dan partez Ceruban, eta Santissimo Sacramentu altaracoan.

Christoc Aitaric, edo Amaric bauco?

Jangoico dan partez dauco Aita, ceñdan Aita Etornoa, eta eztauco Amaric. Guizona dan partez eztauco Aitaric, ezpada Ama, eta dá Maria Santissimia, ceñec erabili evan bere sabel virginalian bedaratci illabetian, eta eguin

evan-

çevan Gavon gavian Belenen.

Çe frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, Jesus aen jaiatceagaz debociñoe andibat euqui.

Bigarrena, esquer andiaç emon, gueuri deuscun amore pare bacoa gaiti.

Irugarrena desiau bere pobreza Santuba, eta amau bere umildade, eta inocencia, procuretan dogula bere virtute santubac imitetia.

Laugarren Articuluba.

SAN JUANEC ESAN EVAN.

PAdecidu çevan Poncio Pilatos en poderén beian, izanzan crucificaduba, ill, ta enterraduba.

Jesu Cristo guzure Jaunac bere Pasiñoa Santuban cer igaro evan?

Tristeza, eta larriatasun mortala bere Ariman, dolore icara garriac bere Gorputcian, eta eriotza afrentosoa Crutcian.

Jesu-Cristo Jangoico zan partez, ala Gui-

Guizon zan partez ill zan?

Guizona zan partez.

Cristo Crutcian añ afrenta andiagaz ill teco, cer zan causia?

Gure pecatubac.

Cer esan gura dau, Cristo ill zala?

Apartau jacola bere Arimia Gorpuztza ganic.

Jangoicotasuna, edo Divinidadia apartau zan Gorputz, eta Arimia ganic?

Ez Jauna.

Crutceric eretsita, Jesu-Cristo en Gorputza, nun imini even?

Sepultura barri baten.

Ce frutu atera biar dogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, gomutatu, acordau, eta considerau sarri Jesu-Cristo en Pasiñoe santuba.

Bigarrena, meza enzuten gagozanian, ecarri gogora bere Viçitza, eta Eriotzáu gu gaiti igaro cituźan trabaju, pena, eta tormentubac.

Irugarrena, ez ichi baricuric, Pasiñoe Santu onen, gomutan penitencia, edo obra on bat eguin baga.

Lau-

Laugarrena, Jangoicoaen Magestadiac bialduten deuscuzan crutciac pacienciagaz igaro.

Bosgarren Articuluba.

SAN TOMASEC ESAN EVAN.

Jatsi zan infernubetara, eta irugarren egunian biztu zan ill en arteric.

Cer esan gura dau, Jatsi zala infernubetara?

Esan gura dau, ce Jesu-Cristo en Arimia, bere Gorputza ganic apartau ezquero, jatsi zala Limbora, bere etorrera Santubaen beguira egozan Guraso Santuben Arimac ateraten.

Cer esan gura dau: Irugarren egunian biztuzala ill en arteric?

Esan gura dau, ce Pazco egunian bere Arima gloriosa, eta Gorputza alcarregana juntau ciriala, ez gueiago ill teco.

Cer eguin evan Cristoc biztu, edo erresucitau ezquero?

Berroguei egunian ibili zan mundu-

ban, bere Dotrina, eta Erreſurrecciñoia confirmetarren.

Ce frutu aterá biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo Jeſu-Chriſtogaz biztutia eſpiritualmente, biortuten gariala beragana oſoric.

Bigarrena, Eſperanza firme bat euqui Jangoicoagan, bicituco diriala gueure gorputzac glorioſo Juicioco egunian, oraň Criſtinau onac leguez bici bagara.

Seigarren Articuluba.

SANTIAGOC ESAN EVAN.

IGo evan Cerubetara, eta dago jarriric Aita Jangoico guztiz Poderoſoaen ezcomatati.

Nos igo evan Criſtoc Cerubetara?

Aſcenſiñoe egunian: biztu zanic berroguei garren egunian.

Celan igo evan?

Bere virtutez; berez.

Cer eguiten, igo evan Cerura?

Guri ango atiac zabalduten: an gu-

re

re Abogadu, eta bitarteco bere Aita Eternoagaz izaten : eta aric Espiritu Santuba bealduten.

Cetaco esaten dozu dagoala jarriric?

Guri adi erazoteco, bere glorian daucan atseguina, ta descansuba.

Eta cer esan gura dau, dagoala Aita Jangoico guztiz Poderosoa en ezcomatati?

Jangoico dan partez daucala beragaz gloria bardina, eta Guizona dan partez beste guztiac baño bere gueiago.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, gueure biotz ac quendu mundu onetaco ondasun falsoetaric, eta emeco alegria, eta jolas falsoai ez jaramoñ.

Bigarrena, Ceruban Santubac dauquén atseguina gaz acordau, eta sarri atan pensau.

Irugarrena, Ceruco gloriac, eta Santuben compañia gueure erruz galdu eztaigun, bici emen contuz.

Zazpigarren Articuluba.

SAN FELIPEC ESAN EVAN.

ARIC etorrico da, biciac, eta ill ac juzguetan.

Nos etorrico da, biciac, eta ilac juzguetan?

Mundubaen acabuban: Juicioco egun icaragarri andian.

Celan etorrico da?

Podere, eta gloria andia gaz.

Cer eguingo dau Jesu-Cristoc Juicioco egun andi, icaragarri atan?

Munduban eguin dirian gauza on, ta deunga guztiac aguertuco dituz, guztien aurrian.

Ta cetaco?

Onai emoteco gloria, eta onria Anguеru, eta guizon guztien aurrian; eta deungai, latsariz, ta confusiñoz bete, ta infernuco penia.

Jangoicoac onai cer esango deutsee?

Erdu neure Aitaen bedeñcatuboc, erdu, mundubaen asieraric zubenzat dagoan Ceruco Erreñuba artuten.

Eta cer esango deutsee deungai?

Quen madaricatuboc nire beguien aurreric, zuaz seculaco infernuco sutara, ceñ dagoan prest auric infernuco Demoniño enzat.

Cer izango dá Guizonacaz, juicio au eguin ezquero?

Oñac juango dira Cerura, eta deungac ondatuco dira infernuban, nun egongo dirian erreetan eternidade guztian.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, acordau sarri, aguertuco diriala orañ emen eguiten doguzan gauzá guztiac, issilac izan arrembere, Juicioco egun icaragarri onetan.

Bigarrena, ez pecaturic ichi confesiñoian esan baga, lotsarizcoac, eta andiac izan arren bere; bada dirianac aguertuco dira an, Munduco, Ceruco, eta Infernuco guztien aurrian.

Zorcigarren Articuluba.

SAN BARTOLOMEC ESAN EVAN.

SInisetan dot Espiritu Santuba gan.
Articulu onec cer esan gura dau?
Espiritu Santuba dala Trinidadeco irugarren Personia, ceñegan finistuten dodan.
Espiritu Santuba nun dago?
Lecu guztian; baia particularian dago Arima justoetan.
Arima Justo etan cer eguiten dau?
Bere gracian santifiquetan dituz, eta lagunduten deutsé euren necesidade, ta biar ordubetan.
Erregutu biar deutsagu Espiritu Santubari?
Bai Jauna, bada berac lagundu baga, ecin alcanzau guiñai gueure Salbaciñoia.
Espiritu Santubaen Doiac ceimbat dira?
Zazpi. Lelengoa Jaquituriaco Doia. 2. Entendimentuco Doia. 3. Consejuco Doia. 4. Fortalezaco Doia. 5. Cienciaco Doia. 6. Piedadeco Doia. 7. Jangoi-

goi-

goicoaen bildurtasuneco Doia.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, escatu biardeutsagu umildadi agaz, etorri della gueure arimac consoletan, Apostolubai etorrijaqueña leguez.

Bigarrena, prestau, ta disponidu gueure arimac, Espiritu Santuba ondo errecibietaco.

Irugarrena, ez jausi pecatu mortalian, joan ezteñ gueure arimetaric.

Bederatzi garren Articuluba.

SAN MATEOC ESAN EVAN.

ELexa Santa Catoliquia, Santuben, Comuniñoia.

Elexia cer da?

Cristiñau fiel guztien congregaciñoia, ceñen buraba dan Aita Santuba.

Aita Santuba nor da?

Sumo Pontifice Erremacoa Cristo en Vicario, edo ordeco lurrian, ceñi gagozan

zan guztioc obligauta, obedecietara.

Elexa Santiaen Señaliac ceñzuc dira?

Izatia: Bat. Santia. Catoliquia. Apostoliquia.

Celan da Bat?

Elexa au componietan davenac eztauquélaco Fede bat, eta Erreligiñoe bat baño.

Celan da, Santia?

Iracatsi, ta aguinduten daven guztia dalaco Santuba, eta gueure Salbaciño eraco serbietan davena.

Cer da, Catoliquea?

Dala Universala, eta dagoala zabalduta mundu guztian.

Cetaco esaten dozu, dala Apostoliquia?

Apostolubac izan cirialaco, Cristo aurrerengo zala, Elexa onen lelengo fundamentubac.

Elexa onec iracasten deuscun guztia, da ciertuba, eta faltau ecin leiana?

Bai Jauna, Espiritu Santubac gobernetan davelaco.

Cer esan gura dau: Santuben Comuniñoiac?

Cristiñau fielac dauquéla partia beste

en ondasun Espiritual etan, gorputz baten miembroac leguez.

Ondasun espiritualac ceñzuc dira?

Sacramentubac, Indulgenciac, Oraciñoiac, eta Obra onac.

Elexa onetan eztágoala, norbait salba liteque?

Ez Jauna, bada Elexa onez campoti eztago Federic, eta gueure salbaciño en fundamentu principala Fedia da.

Norzuc dira Elexa onen Ondasun espiritualetan parteric eztauquénac?

Infielac, Eregiac, eta descomulgadubac.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo emon gracia andiac Jangoicoaen Magestadeari, Elexa Santa onen miembro, eta seme eguin gaituzalaco.

Bigarrena, gura dogula bici, eta ill Elexa Santa onen Fedian.

Irugarrena, Elexa Santa onez campoti dagozanac gaiti erregutu Jangoicoari.

Laugarrena, Eregén conversaciñoeric igues eguin.

Amargarren Articuluba.

SAN SIMONEC ESAN EVAN.

PEcatuben parçaciñoia.

Jesu-Christoc emon evan poderia, pecatubac parcatuteco?

Bai Jauna, Lelengo, emon eutsen bere Apostolubai, eta guero Obispo, eta Sacerdotiai.

Pecatubac parcatutia gauza andia da?

Potestade gueiago, eta andiagoa dá, Milagruac eguitia baño.

Cetati parcatuten dira pecatubac?

Bautismoco, eta Penitenciaco Sacramentuetati.

Ce pecatu parcatuten dau Bautismoac?

Pecatu Originala, eta bai beste edoceñ, badauco bere, batiatuten danac.

Ce pecatu parcatuten dau Penitenciac?

Batiatu ezquero eguinico guztiac.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, Jangoicoari esquerrac emon, bere Elexa santiari ichi eutsalaco

co poderia, pecatubac parcatuteco.

Bigarrena, sarri confesau prestetan, eta leenaz disponietan gariala, Sacramentu Santu Penitenciacoa ondo errecibietaco.

Amaeca garren Articuluba.

SAN TADEOC ESAN EVAN.

ARaguia en erresurreciñoia.

Cer esan gura dau : Araguia en erresurreciñoiac ?

Biztuco gariala guztioc orañ daucaguzan gorputz, ta arimacaz.

Ce diferencia egongo da on en, ta deunguen artian?

On en gorputzac egongo dira guztiz ederrac, eta gloriaz betiac. Deunguénac barriz chito ezañac, eta icaragarriac.

Nos bicituco dira?

Mundubaen acabuban.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, gueure gorputzoc ez ſmau añbeſte, eta ez beſte edertaſunic bere, guro badoguz icuſi eder, ta glorioſo erreſurrecinoeco egunian.

Bigarrena, gueure pena, ta trabajubetan conſolau: bada uſtia daucagu, bizcuco gariala glorioſo.

Irugarrena, ez aimbeſte atſacaba artu gueure adiſquide on en eriotzan; bada daquigu, icuſico doguzala orandiño.

Amabigarren Articuluba.

SAN MATIASEC ESAN EVAN.

VIcitza beticua.

Cer da: Vicitza beticua?

Ceruco Bienabenturaduben etſia, ta deſcanſuco lecuba, ceñi derichon Paradiſuba.

Deſcanſu, atſeguin, eta gloria au cetan dago?

Jangoicoa arpeguiz arpegui icuſtian, eta bera beti amétian.

Ce-

Ceruban Bienabenturadubac gocétan ditubezan gloriac andiac dira?

Munduco Erregueric andienac euqui ditubezan onra, aberatſtaſun, deſcanſu, eta atſoguin guztiaç baño bere andiagoac.

Jangoicoac, bera amétan davenenzat gordeta daucazan ondaſunac, celangoac dira?

Añ dira andiac, ce munduban dagoanec ecin eſan lei, celangoac dirian; bada beguiac eztavé inos gauza añ ederric icuſi, ez belarriac enzun añ dulce, ta miragarriric; eta guizonaen entendimentubac ecin ſecula alcanzau lei, ango gloria, eta atſeguinac celangoac dirian.

Gloria oneec nos artian iraungo dave?

Eternamente: Jangoicoa Jangoico dan artian.

Norzuc juango dira Cerura?

Mandamentu Santubac gorde, ta Jangoicoaen gracian illten dirianac.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, Paradeſuco zorioneco en etſe zabal au beti gogoan euqui, eta ara-

araco ſarri cizpuru eguin.

Bigarrena, mundu onetaco pena, neque, ta ez euquiac, paciencia tan igaro.

Irugarrena, obra onac, eguin ara juateco.

Guizonaen acabuco gauzac.

ERIOTCIA.

I*Ltia cerda?*

Arimia gorputza ganic apartetia.

Nos ilgo gara?

Eztaquigu, ez nos, ez nun, ez celan.

Ce eſtadutan ilgo gara?

Ori bere eztaquigu; baia gueienian jazo doiana da, ondo bicidana ondo iltia: orregaiti eſan dua. *Celango bicitcia alango eriotcia.*

Ondo da preſt egotia, Eriotcia datorreneco?

Bai; bada gueure eriotzan dago, edo gueure betico dicha, ta zoriona, edo gueure betico deſdicha, ta zori gueſtua.

Preſt,

Preʃt, egoteco cer eguin biar dogu?

1. Eʃtadu graciazcoan egon.

2. Eriotcia eldu baño leenago penitencia eguiazcoa eguin.

3. Eta iño en gauzatan cargu bagara, artian bagacochari beria emon.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo Eriotziagaz ſarri acordau.

Bigarrena, Guero auts eguin, eta uſtelduco dirian gorputz onec ez aimbeʃte amadu.

Irugarrena, Eriotzaco orduban guraco guenqueana orañ bertati eguin.

JUICIO PARTICULARA, EDO bacochéna.

IL, ta bertati izango gara juzgadubat?

Bai Jauna.

Cetan?

Gueure bicitzaco penſamentu, berba, eta obra guztietan.

Juicio au celangua izango da?

Guz-

Guztiz gogorra, eta icaragarria; bada Jueza izango da entero arteza; eta Juicio onetan dago gueure dicha, edo desdicha beticua.

Norzuc izango dira acusadoriac?

Infernuco demoniñoac, eta norberen conciencia.

Juicio onetan ondo urteteco, cer eguin biar dogu?

☞ Lelengo, pecatuba ganic igues eguin.

Bigarrena, obra misericordiazcoetan egercitadu.

Irugarrena, ez proximo en gauzaric juzgadu, gueuriac baño.

PURGATORIOA.

Zure arimia Juzgadu ezquero nora joango da?

Eztadu graciazcuan egon bada, eta bere pecatuben zorra pagauta, joango da Cerura; baia egon bada pecatu mortalian, joangoda Infernura.

Eta

Eta Purgatoriora nos joango da?

Estatu graciazcuan ill arren, bere pecatuben zorra, obra onacaz pagau ezpadau, joango da purgatoriora.

Purgatorioa cer da?

Da Suuz beterico carcela bat, nun dagozan Arimac, paguétan Jangoicoaen justiciari, pena pecatuac gaiti zor deutsena.

Purgatoriora duazan Arimac an egongo dira beti?

Ez Jauna, pagau daienian euren zorra, joango dira Cerura.

Andiac dira Purgatorioco penac?

Añ dira andiac, ce mundu onetaco pena, ta neque guztiac aen aldian ecer eztira.

Celan Socórridu leiz purgatorioco Arimac?

Altarac bisitaubagaz, especialmente, arimia ateratendan egunian, Oracinoiagaz, baraubacaz, limosniagaz, ill en buldia artubagaz, eta arabere gueiago Mezaco Sacrificio Santubagaz.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo eguitia penitencia mundu onetan, besteraco ichi baga.

Bigarrena, indulgenciac irabaztia procurau.

Irugarrena, ez jausi faltatan chicarrac diriala ustearren bere.

Laugarrena, socorridu, ta alibiatu Arima Santác.

JUICIO UNIVERSALA.

Esanda cerdan, credoco zazpigarren Articuluban. 48.

GLORIA.

Esanda cerdan, credoco amabigarren Articuluban. 56.

INFERNUBA.

INfernuba cer da?

Carcela, eta lece ilun, icaragarri bat, lurraen erdian, edo barruban Jangoicoaen justiciac iminia, suuz, penaz, eta tormentuz beteric, pecatu mortalian ill ten dirianenzat.

Infernuco pena, ta tormentubac andiac dira?

Añ dira andiac, ce munduco gach, pena, neque, eta tormentu guztiac bat eguinda bere, ango chicarrena gazco eztira.

Ceimbat pena modu dagoz, edo iragoten dira Infernuban?

Bi: bata dá pena Dañucoa, eta bestia Sentiducoa.

Pena Dañucoa *cer da?*

Ez icustia, eta ez esperanzaric euquitia, secula Jangoicoa ecusteco, euren erruz.

Cer da pena Sentiducoa?

Subagaz, eta beste tormentu generoacaz, condenaubac Infernuban igaroten daven penia.

Nos

Nós acábau, amaitu, edo guichitucó dira infernucó penác?

Inosbere ez, inosbere ez, inosbere ez, beti, fecula, fin baga, iraungo dave; eta Condenaubac chacur amurratubac leguez, alcar zatituten, inos iftante bateco atfeguin, ez fofiguric eztauquela, egongo dira Infernuban errétan Jangoicoa Jangoico dan artian.

Ceimbat pécatu mortal gaiti, joaten da infernura?

Penfamentuzco bat da afco, ara joateco, penitencia eguin baga ill ten bada.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, tentaciñoe deungaric jatorcunian, acordau tormentu icaragarri onécaz.

Bigarrena mundu onetaco pena, ta trabaju laburrac paciencia gaz igaro, beftian beticoac ez padecietarren.

Irugarrena, gurágo izan bicitcia galdu, Jaungoicoa ofendidu baño.

EXPLI-

EXPLIQUETAN DIRA EMEN *Paternosterra, eta Ave Maria.*

PATERNOSTERRA.

ORacinoe guztietaric oneña cein da?
Paternosterra.
Cegaiti?
Apostolubac escatuta, Jesu-Cristoc berac esan evalaco.
Cetaco esaten deutsazu Jangoicoari Aita guria?
Berac criadu, eta gordetan gaituzalaco, eta bere semezat Bautismoan adoptau guenduzalaco.
Paternosterra en lelengo peticiño, edo escaria ceña?
Santificadu bedi Zure icena.
Emen escatuten doguna da, Jangoicoaen icena, izan della ezautuba, amaduba onraduba, eta serbiduba mundu guztian.
Bigarrena ceñ da?
Betor zure erreñuba gu gana.
Emen Jangoicoari escatuten deutsa-

gu, egon della, eta erreñau daiala emen gueure arimetan graciagaz, eta guero emon deigula bere Gloria.

Ceñ da irugarrena?

Eguin bedi zure borondatia, celan Ceruban alan lurrian.

Emen escatuten dogu, Jangoicoac emon deigula gracia, bere borondate Santuba emen eguiteco, Ceruban Santubac, eta Anguerubac eguiten daveena leguez.

Laugarrena ceñ da?

Emon eguiguzu gaur gueure egunian eguniango oguia.

Emen escatuten deutsagu, emon deigula gorputza enzat mantenimentuba, eta arimaraco Gracia.

Ceñ da Bostgarrena?

Parcatu eguiguzuz gueure zor ac, gueuc gueure zordunai parquétan deutseguzan leguez.

Emen escatuten doguna dá, parcatu deiguzala Jangoicoac gueure falta, eta pecatubac, gueuc parcatuten deusteguna leguez, gueuri deungaro, eta gach eguin deuscubenai.

Sei-

Seigarrena ceñ da?

Ichi ezeguiguzu jausten tentaciñoian.

Emen esquétan deutsagu Jangoico gueure Jaunari, Demonino en tentaciño etaric apartau gaizala; eta ezpabere emondeigula bere gracia, aetan ez jausteco.

Ceñ da Zazpigarrena?

Baia libradu gaizuz gacheric.

Emen escatuten doguna dá, Jangoicoac libradu gaizala, arimaco, eta gorputceco gach, eta peligru guztietaric.

Acabuban esaten dozun berba Amen *cer esan gura dau?*

Alan izan della.

Alcanzauco dogu Jangoicoa garic, Paternosterrian escatuten doguna?

Bai Jauna, escatuten badogu biardan leguez, convenietan jacuna; eta au umildadiagaz, confianciagaz, biotz garbiagaz, eta perseberanciagaz.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, Paternosterra en peticiñoe bacocheco esplicaciñoia icasi ondo.

Bigarrena, errezau debociñoiagaz goxian, eta arratſian guichienaz.

Irugarrena, erregutu, ta eſcatu Jangoicoari biardoguna, umildadiagaz, eta confianciagaz.

AVE MARIA.

Cetaco eſaten dozu Paternoſterraen urrengo Ave Maria?

Ama Virgina Santiſsimia bitarteco dala, errazago alcanzau daigun Jangoicoaganic, Paternoſterrian eſcatu deutſaguna.

Noc eſan evan Ave Maria?

Angueru San Gabrielec; Santa Iſabelec, eta Elexa Santiac: eta alan guc bere Anguerubagaz barri onac emoten deutſaguz: Santa Iſabelegaz alabetandogu: eta Elexa Santiagaz erregutu, eta eſcatuten deutſagu.

Celan obligauco dogu Señora au, gu gaiti Jangoicoari erregutu deion.

Bere deboto izanagaz: bere Pureza, Umildade, Modeſtia, eta beſte birtutiac imitaubagaz.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, errazau debociñoe andiagaz iru Ave Maria, goxian, eguberdian, eta arratsian bere Concecinoe garbiaen errebereucian.

Bigarrena, bere Errosario Santuba errezau baga, ez egunic ichi.

Irugarrena, confianza andi bat beragan euqui; dalaco pecatarien Ama misericordiaz betia.

Laugarrena, bere Fiesta, eta egun principaletan confesau, eta comulgau.

Mandamentu Santuben explicaciñoia.

MANDAMENTU SANTU JAN-
goicoaen leguecoac dira. Amar.

M*Andamentu guztiac gorde biar dira?* Bai Jauna; bada bat bacarric ansten bada bere, gauza grabian, Eta consentimentu osuagaz, eguingo da pecatu mortala.

Lelengo Mandamentuba ceñ da?

Jangoicoa amétia gauza guztien ganian.

Mandamentu onec obliguetan gaituz, Jangoicoa bera baçarric, gorputz, eta arimaco erreberenciaric andienagaz, adoretara: Fede biciagaz beragan sinistu, ta esperétan dogula.

Celan Jangoicoa adorauco da?

Guztizco errespeto, umildade, debociñoe, eta modestia andiagaz.

Adoraciñoeco acto bat eguizu?

✠ Neure Jaun, eta Jangoicoa, adoretan zaitudaz neure Criadore, ta Salbadore ona leguez: arren nigaz misericordia.

Jangoicoa ametia gauza guztien ganeti, cer da?

Gurágo izatia bicitcia, eta gauza guztiac galdu, bera ofendidu baño.

Mandamentu onec cer eragozten dau?

Sorguinqueria, superstіciñoia, sacrilegioa, infidelidadia, Jangoico falsoac adoretia, eregia, desesperaciñoia, eta Jangoicoaen gorrotoa.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

Le-

☞ Lelengo, goxian, arratsian, eta Meza enzutendogunian adorau Jangoicoa, errespeto, eta umildade andiagaz.

Bigarrena, gueure eguiteco guztiac Jangoicoaen amoreagaiti eguin.

Irugarrena, Mandamentu Santu onéc aguinetan davéna contuz eguin.

Ceñ da Bigarrena?

BEre icen Santubagaz ez juramentu banoan eguitia.

Mandamentu onec eragotciten dituz Jangoicoaen contraco juramentu, eta blasfemiac; eta obliguetan gaituz voto, edo promesac cumplietara.

Juramentu banoan eguitia, cer da?

Eguia baga, justicia baga, eta necesida le baga, edo biar eztala juramentu eguitia.

Cer entendietan dozu Jangoicoaen icen Santubagaz?

Jangoicoaen icena, Jesu-Cristo ena, Ama Virgina Santissimeaena, Ceruco Santubena, eta bai criatura especialecoena bere.

Blasfemia cer da?

Jangoicoaen, edo beste Santubea contraco berba injurioso bat.

Votoa cer da?

Jangoicoari eguiten jacon Promes bat, berari agradetan jacon gauzaen baten-ganian.

Cumplidu biardoguz Voto, edo Promesac?

Bai Jauna, bada Jangoicoari burla eguitia, dá, ofrecidu, ta ez cumplietia.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, Juramenturic ez eguiteco, artu usuba, esateco bai, edo ez, Cristoc iracasten davena leguez.

Bigarrena, Jangoicoaen icen santubari errespeto, ta erreberencia andia euqui; eta inoc Juramentu, edo birao eguiten davenian *JESUS* esan dint.

Irugarrena Jangoicoari, eta Santubai eguinieo voto, edo promesac, beardan leguez, eta aimbat lasterren cumplidu, eta aurrerancian ez conseju baga eguin.

Irugarrena ceñ da?

JAiegunac santifiquetia.

Mandamentu onec aguinduten deuscu,

eu,

cu, ez biarric eguiteco, eta Jangoicoa serbietan, egun á igaroteco.

Eguin biar eztirian biarrac ceñzuc dira?

Gorputza necatuta eguiten dirianac: criadubac, eta oficioco gentiac, euren bicitcia igaroteco eguin daruezanac.

Nos baita biarria eguin lei Domeca, eta Jaiegun, biarric ez eguiteco esanta dagozanetan?

Necesidadia badago bai; baia orrétaraco licencia escatu biar da, ecelambere albadedi: eta biarra eguin arrembere Meza enzun biarda.

Domeca, ta Jaiac ondo gorde, ta santisiquetaco, cer eguin biarda?

Mezara, errosáriora, oficio santubetara, eta dotrinara debociñoe andiagaz asisti du.

Ce pecatu eguiten davé Guraso, ta Ugazabac, euren ume, ta oguitucoai meza enzuten galarazo, edo pecatu mortalen béco Jaietan premiña baga biarra eraguiten badeutsé?

Pecatu Mortala; eta bildur izateco da, Jangoicoac maldicinoia ezarri ez-

taian

taian euren familien ganera.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, Jai domequetan premiña baga ez biarric eguitia.

Bigarrena, Jangoicoa ſerbietan, piedadeco obra onacaz, egun à igaro.

Irugarrena, Taberna, joco, tambolin, jolas, danza, eta beſte onango Jangoicoa ofendietaco ocaſiono taric, igues eguin.

Laugarrena ceñ da?

AIta, ta Ama onretia.

Mandamentu onec obliguetan gaituz Guraſoac ametara, onretara, obedecietara, eta euren biar ordubetan aſiſtidu, eta ſocorrietara. *Bici gaitezan luzaro.*

Nor beſteric entendietan dozuz Guraſotzat?

Naguſiago dirianac edadian, dignidadian, eta gobernuban. Onec dira Elexétaco Paſtore, eta Sacerdotiac, Juſticietaco burubac, Maiſubac, Ugazabac, eta beſte onelangoac.

Guraſoac amétia, cer da?

De-

Deseetia, eta gura izatia on guztia, alan arimacoa, celan gorputcecoa.

Cer da Gurasoac onretia?

Errespetoagaz berba eguitia, estimetia, sufrietia, eta euren faltac ixilic auquitia.

Obedecietia, cer da?

Aguinduten davén gaucia, justoa, eta biardana bada, ariñ, eta gustoz eguitia.

Socorrietiac, cer esan gura dau?

Euren zarzan, biar ordubetan, eta guessoetan lagundutia: eta ill ditezanian eurac gaiti Jangoicoari erregututia.

Gurasoac errespeto baga, eta deungaro darabillezan Umiac, celan Jangoicoac castiguetan dituz?

Ezarten deutsé bere maldiciñoia, condenetan dituz eriotzara, eta ondatuten dituz Infernura.

Ce obligaciñoe dauqué gurasoac euren umiac ganaco?

Emon biar deutsé mantenimentuba, aci Jangoicoaen bildurtasunian, eta Dotrina onian, correciañoiagaz, amoriagaz, eta exemplu onagaz.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

Le-

☞ Lelengo, obedecidu gueure Gurasoai aguinduten deuscuben guztian ez, bildurra gaiti, ezpada amoria, eta oneretsia gaiti.

Bigarrena, ez iños atsacabaric emon.

Irugarrena, Eriotza on bat eguin daien ardura artu.

Bostgarrena ceñ da?

EZ iñor iltia.

Mandamentu onec aguinduten dau gueure proximoari, ez gachic eguitia, ez escuric egoztia, ez berba deungaric esatia, ez gorrotoric, ez benguetaco gogoric euquitia, ez berbia, ez agurra ucatutia, eta ez escandaluric emotia.

Escandaluba cer da?

Berba, edo aciñoe deunga bat, ceñegaz emoten jacon ocasiño, ta motiboa gueure proximoari, pecatuban jausteco.

Cetara obliguetan gaituz Mandamentu onec?

Gueure proximoa serbidu, eta ametara, gueure burubac leguez.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, gueure proximoa amau,

ta tratau dulzuriagaz eta arrera onagaz.

Bigarrena, apartau auci, ta querelletaric, eta deunguen conbersaciñoe, eta companiaric.

Irugarrena, coleria datorrenian ixilic egon, eta proximoen falta, ta injuriac paciencia gaz igaro.

Laugarrena, deungaro eguina, ez deu ngaro agaz pagau.

Ceñ da seigarrena?

ARaguizco pecaturic ez eguitia.

A Mandamentu onec eragotciten dituz pensamentuz, berbaz, eta obrazco pecatu loi guztiac: eta bai pureciaen, eta castidadeaen contraco bicio, eta indecenciac bere.

Ceñzuc dira orrec?

Jan, edo edan larregui eguitia; edo ase betiac, comediac, operác, pintura, ta soñeco indecentiac.

Persona casto, eta garbi bat cer da?

Anguerú bat lurrian, eta Jesusa en esposoa.

Casto, eta garbi izateco, cer eguin biardogu?

Lelengo, begui etan, soñian, ta ucu-

tu-

tutian modestia andibat euqui.

Bigarrena, castidadeaen contraco tentaciñoiac aimbat lasterren bota.

Irugarrena, erregutu Jangoicoari garbi, eta casto izateco.

Laugarrena, Ama Virgina Santissimiaen Concecciñoe garbiagaz, eta Aita San Josepegaz debociñoe andibat euqui.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, ez pensau, ez esan, ez enzun, eta ez ecusi castidadiaen contraco gauzaric.

Bigarrena, compañia, eta lagun deungac ganic igues eguin.

Irugarrena, confesau, eta comulgau sarri: eta bere pecatu, tentaciñoe, ta usadio deungac confesoreari iragarri.

Ceñ da Zazpigarrena.

EZ Ostutia.

Mandamentu onec aguindutendau, ez quenduteco, ez euquiteco, eta ez desseetaco iñoen gauzaric, javeaen borondateaen contra.

Norzuc dagoz obligauta, bacochari beria biurteten?

Yñoen

Yñoen gaucia dauquénac, eta bai lapurrerian, eta proximoaen contraco dañuben baten parte izan dirianac bere.

Ascoda esatia Confesoriari, ostu davela, edo cerbait daucala javeaen borondateaen contra?

Ezta asco esatia, biortuten ezpadeutso aimbat lasterren.

Mandamentu au ondo gordétaco, asco da, iñori ez ecer ostutia, eta iñoen gauzaric ez euquitia?

Ez: Noberac daucaneric bere emon biardau, necesidadian dagozan pobriac socorrietaco.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, artu gorroto mortal bat cudiciari, eta jangoicoac emoten davenagaz contentu izan.

Bigarrena, iñoen gauzagaz, ez carguric euqui.

Irugarrena, bacochari beria bertati, edo aimbat lasterren emon.

Zorcigarrena ceñ da?

TEstimonio falsoric, ez ezartia, eta guzurric ez esatia.

Mau-

Mandamentu onec aguindutendau, ez iñori falso testimonioric ereguiteco, ez guzurric esateco, ez murmuretaço, ez erraz proximoen contra juzguetaco.

Guzurra cer da?

Gogoaz bestera gaucia esatia.

Inoş guzurric esan biarda?

Ez Jauna; bada guzurra Jangoicoaen contracoa da, eta castigau daroa aen Magestadeac mundu onetan bere gach, eta trabaju icaragarriacaz.

Murmuraciñoia cer da?

Esatia deungaro Proximoa gaiti, bera aurrian eztagoala.

Proximoari famia biortuteco obligaciñoric bago?

Bai Jauna, eta aimbaga ecin salba liteque.

Iñor murmuretan dagoanian cer eguin biarda?

Eragotci albadagui, ezpabere beste conbersaciñoc bat atera, edo joan aric.

Ce diferencia dago murmuretan davena ganic, gustoz euzuten davena gana?

Batac dauco Demeniñoa miñian, eta bestiac belarrian.

Juicio temerarioa : edo erraz proximoen contra juzguétia cer dá?

Errazoa baga proximoen contra eguitendan juicio deunguia.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, ez secula inori guzurric, ez iño gaiti deungaroric esan.

Bigarrena, berba eguin proximoa gaiti, gueuc gura gueunquean leguez, berac gugaiti eguin leian.

Bederatzigarren mandamentuba ceñ dá?

PRoximoen emazteric ez deseetia.

Mandamentu onec eragotziten dituz pureciaen, eta castidadeaen contraco pensamentu, eta gurari loiac.

Amargarrena ceñ dá?

BEstén ondasunic ez deseetia.

Mandamentu onec eragotcitendau iñoen bidebagaco aciendén guraria; eta bai ondasun larregui nai izatia bere.

ELEXA AMA SANTACO MANdamentubac dira bost.

LElengoa Domeca, eta Jaiegunetan Meza oso bat enzutia.

Mandamentu onec aguinduten deuscu, Meza enzutera debociñoe, eta atenciñoe andiagaz Domeca guztietan, eta bai aste barruco Jaietan bere.

Jangoicoari ofrecidu al-leion gauzaria andiena ceñ da?

Mezaco Sacrificio Santuba, ceñetan ofrecietan jacon Aita Eternoari Jesu-Cristo Jangoico, eta Guizon eguiazcoa, oguia en, eta ardaoa en irudi, edo acidentén azpian.

Cetaco ofrecietan jaco Sacrificio Santu au?

Lelengo, Jangoicoari, gueure Jaun, eta Jave bacarrari leguez, zor jacon onria emoterren.

Bigarrena gueure pecatuben parcaciñoia, eta osterancian beardogun guztia escatuterren.

Irugarrena, esquerrac emoterren eguin deus-

deuſcuzan meſediac gaiti.

Noc ofrecietan dau Sacrificio au?

Jeſu-Criſto gueure Erredentoriac, Sacerdotiagaz batera, eta Mezara aſiſtietan daven fielac.

Celan Meza enzun biarda?

Atenciñoe, erreſpeto, eta debociñoe andiagaz.

Cer eſan lei, Meza eſaten dan artian, eta, Elexan erreſpeto baga dagozanac gaiti?

Onelango fede bagaco Criſtinaubac, eztavela Jangoicoaen eſcu ſantubetaric gauza onic izango, eta bildur izateco da, bere maldiciñoia etorri eztéñ euren ganera; añ jaramon guichi eguiten davelaco Jeſu-Criſto gueure erredentoriaen bicitza, eriotza, eta paſinoe ſantuco miſterio andiacaz: zorigueſtoco onec dagoz Jangoicoaen eſcuric ichita leguez, eta Jentilac baño bere itſubago; bada onec icuſico balebé Criſtinau aſcoc Elexan egoteco dauqueen moduba, eſpantau, eta arrituco litzatequez.

Beardan leguez Mezia enzuten davenac, ce gauza on alcancetan davé?

Lelengo Jesu-Cristo gueure Jaunac errepartietan deutséz bere Pasiñoe Santuco merecimentubac.

Bigarrena, emoten deutsé gracia, Aita Eternoa ganic escatuten davèna alcancetaco.

Irugarrena, egun ataco peligru, eta gach etaric gordétan dituz.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetáric?

☞ Lelengo, aimbat sarrien Meza enzun, Jangoicoac bere bendiciñoe Santuba ezarri deigun.

Bigarrena, egon Elexan errespeto, eta modu andiagaz; bada alan emongo deuscu Jangoicoac, escatuten deutsaguna.

Çeñda Bigarrena?

URtian beñ edolabere confesetia, edo leenago eriotzaco peligruric bada, edo comulgauco bada.

Cer dan Confesiñoia, eta celan prestau beardan leenaz, ondo confesetaco, Penitenciaco Sacramentuban dago, an icusi bedi. 94.

Çeñ-

Ceñda Irugarrena?

Pazco Erresurrecioñoeco etan comulguetia.

Sacramentu Comuniñoecoa icusi bedi. 98.

Laugarrena ceñ da?

ELexa Ama Santiac aguinduten davenian barau eguitia.

Mandamentu onec diño, Cuarta demporetan, vigilietan, eta garizuman barau eguiteco, eta premiña, edo necesidade baga, ez araguia jateco, ta garizumaco egunetan, bulda baga, arrautzaric, ez ezne gauzaric jateco.

Norzuc dagozan barau eguiten obligauta, eta norzuc ez, ori Cura Jaunac esango dave, eta bai norzuc araguia jango daven bere.

Ceñ da bostgarrena?

AMarrenac, eta primiciac ondo paguetia.

Celan emon biarda Amarrena?

Arcendan leguez, oneric ona, adiñoneric adiñ ona, eta charreric charra, mandamentu onec esaten davena ondo eguingo bada.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo euqui errespeto andia Elexa Santiac aguinduten dituzan gauza guztiacaz.

Bigarrena, Mandamentu santu onec aguinduten davena eguin amoriagaz, eta obedencia itsubagaz.

EXPLIQUETAN DIRA EMEN SAcramentu Santuabac.

S*Acramentubac cer dira?*

Jesu-Cristo gueure Jaunac, bere Gracia, ta Virtutiac guri emoteco, eguin zituzan señale aguiri batzuc.

BAUTISMOA.

B*Autismoa cer da?*

Jesu-Cristoc eginico Sacramentu bat, quenduteco pecatu origiñala, eta besteric badago bere. Eta eguiten gaituzana Cristiñau, eta Jangoicoaen Seme.

Cris-

Cristiñauba cer da?

Bateaturic dagoana: Jesu-Cristo en Fede Santuban siniituten davena, eta berbia emonic daucana, bici izatera bere exemplu, eta Dotrina Santubagaz batera, edo conforme.

Cristiñaubaen señalia ceñ da?

Crutce Santia.

Cegaiti?

Dalaco Cristo crucificadubaen figuria, ceñetan erredimidu guenduzan.

Señale au nos eguin biardogu?

Bearren bat asten dogun guztian, tentaciñoe, edo peligruen baten ecusten garianian, etseric urteten doguniari, Elexan sarcen garianean, jatera goazanian, eta oera echuten garianian.

Crutcia en Señaliac cer erresprésentetan dau?

Trinidade Santissimoco, eta gucure Erredencinoeco misterioac.

Trinidadeco misterioa celan?

Crutcia eguitordubaa, iru Personac icentaubagaz.

Celan erredencinoeco misterioa?

Crutcia eguinagaz; bada an erredimidu

midu guenduzan, ilten zala gugaiti.

Baiëatuten danari cetaco ſacerdotiac eguiten deutſo Crutcia becoquian, eta bularrian?

Becoquian lotſatu ezteñ Criſtiñau izatiagaz: bularrian barriz Crutcia amau daian.

Bautiſmoa baga ſalba liteque?

Ez Jauna, eta batiatu baga ilten dirian ſeñac, doaz Limbora, eta eztave iños Jangoicoaen arpeguia icuſico.

Batiatuteco cer eguin biar da?

Ura artu, eta ezarri batiatuten dan perſoniaen parte principal en batera eſaten dala, ura egozten jacanian. *Nic batiatuten zaitudaz Aitia en, eta Semia en, eta Eſpiritu Santuba en icenian. Amen.*

Edoceñec bateatu lei?

Bai Jauna, neceſidadia badago.

Cetara obliguetan gaituz Bautiſmoac?

Satanas en pompa, eta obra caz errenuncietara.

Satanas en pompa, eta obrac ceñzuc dira?

Munduco banidade, eta pecatubac.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, Jangoicoari esquer andiac emon, bere Bautismo Santuba dala medio, eguin gaituzalaco Cristiñau.

Bigarrena, batiatu guiñeanian eguin guenduzan promesac barriaztu.

Irugarrena, emon berbia aurrerancian bici izateco bera servietan, munduco pompa, eta banidadiac ichiric.

CONFIRMACIñOIA.

CEtaco da Sacramentu Santu Confirmaciñoecoa?

Bautismoan artu guenduban Fedian, firme iminteco.

Confirmau baga salba liteque?

Bai Jauna.

Confirmaciñoeco sacramentuba artu lez sarri?

Ez beñ baño; bada beñ arimán iminten daven señalia ezta iños galcén.

Confirmauta dagoanac, ce obligaciñoe dauco?

Lelengo, bearditúz igaro, paciencia, pa-

eta biotz onagaz Jangoicoa en bide santuban, aurquitu, eta topétan dirian embarazu, eta dificultadiac.

Bigarrena, eguin biardituz lotsa, ez bildur baga, Cristinau eguiazco batec eguin daroazan gauzac.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, icasi ondo Sacramentu santu onen obligacinoiac.

Bigarrena; errecibidu eztavenac, prestau leenaz, biardan leguez errecibietaco.

PENITENCIA.

S*Acramentu Santu Penitenciacoa cetaco da?*

Batiatu ezquero eguinico pecatubac parcatuteco.

Guztiz da biarra confesetia salbétaco?

Salbauco bada biardituz confesau bere pecatubac, edo euqui gogoa confesétaco aldaguianian.

Ceimbat gauza biardira confesiñoe ona eguiteco?

Bost.

Bost. 1. Examinia. 2. Doloria. 3. Proposituba. 4. Confesétia. 5. Satisfaciñoia.

EXAMINA CONCIENCIACOA.

E*Xaminia cer da?*

Pecatubac burura ecartia.

Celan eguingo da Examinia?

Lelengo, Jangoicoaen Magestadiari escatu humildadiagaz, emon deyola gracia, eta arguia, bere pecatubac idoro, eta ezaututeco, eta aen damu eguiazcoa.

Bigarrena, atera contuba Jangoicoaen legueco Mandamentubetari, eta bost Elexacoetati, ce mandamentuben contra eguindaven pecatu, eta ceimbat bidar, pensamentuz, berbaz, eta obraz, norberen, eta bestén estadu, eta obligacinoeacaz conforme; eta errazago eguiteco, gogoratu nundi ibili, eta nun egon dan, nogaz tratau daven, eta ce inclinacinoe oi daven. Onetaco iminten davela negocio andi baten imini oi dan contuba, eta arduria.

Con-

Confesiñoe generala, nai particulara eguiteco modu erraza, eta bai norzuc dagozan obligauta generalmente euren pecatubac confesetara, liburuchu onen acabuban dago, an icusi bedi.

DOLOREA.

C*Er da doloria?*

Euquitia damuba Jangoicoa ofendidu davelaco.

Ceimbat modutacoa da doloria?

Modu bitacoa Contriciñoea, eta Atriciñoia.

Contriciñoia cer da?

Euquitia damuba Jangoicoa ofendidu davelaco, izanic Nor dan.

Atriciñoia cer da?

Euquitia damuba Jangoicoa ofendidu davelaco, pecatuba en ezañtasuna gaiti, edo pecatuba dala medio galdu dituzalaco Ceruco gloriac, eta irabaci infernuco penac.

Damu, edo dolore onetaric onena ceñ da?

Contricinoia da ascoz obia Atriciñoia baño; cegaitice acto contricinoeco eguiaz-

eguiazcoa eguiten davena, bertati gueldituten da Jangoicoa en gracian; baia ez Atricinoea eguiten davena confeſétan eztala. Eta orregaiti, pecatu mortalian dagozan bi, bata Contriciñoigaz, eta beſtea Atriciñoigaz ilgo balira confeſau baga, Contriciñoia daucana ſalbauco litzateque, eta Atricinoea daucana condenau.

Aſco da Acto Contricinoecoa aoa gaz eſatia?

Ez Jauna, barruco, eta biotceco dolore, eta damuba euqui biarda, izangobada, eguiazcoa.

Pecatuben damuba artuteco, cer ecarri biar dogu gogora?

Lelengo Jangoico guztiz andi, eta miſericordioſoen ontaſun pare bacoa, ceñen contra pecatu eguin dogun.

Bigarrena, aen Mageſtadiac eguin deuſcuzan meſede, eta beneficio andiac.

Irugarrena, Jeſu-Criſto gueure Jauna en Paſiñoeco pena, eta trabajubac.

Laugarrena, infernuco pena beticoen conſideraciñoia.

Boſtgarrena, pecatuben ezañtaſuna.

Pro-

Propofituba cer da?

Da biotceço gogo, edo determinaciñoe firme bat, ez gueiago pecaturic eguiteco, eta pecatuben ocafinoeric apartetaco.

Pecatu eguiteco bide, edo ocafinoeric quencén eztanac, aldaiala, biardan propofitu eguiazcoa bauco?

Ez Jauna; ufteizanarrembere baucala, eztauco.

CONFESINOIA.

CEr da Confeſiñoia?

Eſatia Sacerdotiari bere pecatu guztiac bat bere ichi baga, umildadiagaz, doloriagaz, eta garbiro, euren circunſtancia guztiacaz.

Confeſiñoian iñor icentau biar da?

Ez Jauna; bada ezta ori norbera acuſetia, ezpada beſtén pecatubac aguertutia.

Pecatu Venialac confeſau biar dira?

Ondo da confeſetia, baia eztago obligaciñoeric.

Pe-

Pecatu mortal bat, edo gueiago confesetia aztuten baiaco, orregaiti confesiñoia ona izango da?

Bai Jauna bere erruz ezpada; baia euquico dau obligaciñoia, esateco urren confesetara doeanian.

Pecatu mortal en bat lotsaz confesau baga ichiten davena salba liteque beste penitenciembat, edo obra onen bat eguinagaz?

Ecin salba liteque Santu guztiac baño penitencia gueiago eguinta bere.

Lotsa andico, eta icaragarrizco pecatuz beteric cristinau bat balego, euquico leuque erremedioa Erromara joan baga?

Bai Jauna, bere errian edoceimbere Confesorec emongo deutso guztien parcaciñoia.

Beraz eztago achaquiaric, pecatubac Confesau baga isteco?

Ez Jauna, ta ondo confesetan eztana bere erruz, condenauco da erremedio baga.

Confesetara orduban, cer eguin biar da?

Belaunico sacerdotia en oñetan, umildade, ta modu andiagaz, ceñatu, ta esan confesiñoia. *Ni becatariau &c.* eta

con-

confesau bere pecatu guztiac bat bere ichi baga.

Pecatubac confesau ezquero, cer eguin biar da?

Enzun, ta aditu atenciñoia gaz confesoriac emoten dituzan consejubac, eta eguin Acto contricinoecoa.

Confesorea en oñetaric jagui ezquero cer eguin biar da?

Lelengo, juan lecu on batera; Jangoicoari graciac emoten, bere pecatubac parcatu deutsazalaco.

Bigarrena, barriaztu, confesiñoian, eta leenago eguindituzan propositubac.

Irugarrena, confesoriac emon deutsazan consejubac gogoratu. Eta penitencia eguiazcoa eguin:

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo Examinau conciencia, eta beguiratu ondo, ea leenagoco confesiñoiac onac izan ete dirian.

Bigarrena, onac izan ezpadira barriaztu, edo confesiñoe general bat eguin.

Irugarrena, esan confesoriari bere pecatu guztiac, umildadiagaz, osoric, laster, eta erretorica baga. SA-

SATISFACIñOIA.

Satisfaciñoia cer da?

Paguetia penitenciagaz pecatubac gaiti zor dan penia.

Cetan dago satisfaciñoe au?

Confesoriac emonico penitencia artu, ta ondo cumplietian.

Penitencia artuten davenac cumplietaco goguagaz, Confesinoe ona eguitendau, guero cumplietan ezpadau bere?

Bai Jauna; baia cumplidu baga ichi evan penitencia, andia, edo grabia bazan, eguingo dau pecatu mortala; eta biarco dau confesau urrengo confesinoian.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, Confesinoian ezarririco penitencia aimbat lasterren cumplidu.

Bigarrena, azaz ganeti bere, artu norberac beste penitenciaen bat, Jangoicoaen aserria, bigunduteco, eta pecatubac gaiti obeto paguétaco.

COMUNIñOIA.

ALtaraco Sacramentu Santuban cer dago?

Jesu Cristo Jangoico, ta Guizon eguiazcoa, Ceruban daguan leguez.

Cer dago Ostian consagradu baño leenago?

Ogui puscabat.

Eta cerdago consagradu ezquero?

Dago Jesu-Cristoen Gorputza biciric, eta baturic, edo uniduric Jangoicoen Semiaen personiagaz, dago odola bere, Arimia, Jangoicotasuna, eta Trinidadeco iru Personac.

Cer dago Calizan consagradu baño leenago?

Ardaoa ur puscachu bategaz.

Eta consagradu ezquero cer dago?

Jesu-Cristoen Odola, eta daguan leguez baturic Gorputzagaz, dago Gorputza bere, Arimia, Jangoicotasuna, eta iru Personac.

Nos iminten da Jesu-Cristo Ostian, eta Calizan?

Sa-

Sacerdotiac Mezatan berba consagraciñoecoac esaten dituzanian.

Eta berba mirarizco onec esan ezquero, bago Ostian oguiric, edo Calizan ardaoric?

Ez Jauna: bada leen ogui zana, eguiten da Cristo en Gorpuz: eta leen ardaoa zana Cristo en odol; eta eztago Ostian oguiric, ez Calizan ardaoric, oguia en, eta ardaoaen irudia baño.

Sacerdotiac Ostia erdi bi eguiten davenian, erdiratuten da Cristo?

Ez Jauna; bada añ osoric dago alde batian, ceñ bestian, eta bardin Ostia chicarrian, nai Ostiaen parteric chicarrenian, ceñ andian.

Pecatu mortalian comulguetan danac artuten dau Cristo?

Bai Jauna, baia deungaro.

Alan Comulguetan danac ce pecatu artuten dau?

Judasen pecatuba: Sacrilegio içaragarri bat; bada jaten, eta irusten dau Jangoicoa en Juicioa.

Nos eguin evan Jesu-Cristoc Sacramentu Santu au?

Eguben ſantu gavean, bere Apoſtoluben aurrian.

Cetaco?

Izateco gueure arimen janaria: eta adorau guenguian Sacramentu ſantu onetan.

Cer dan Mecia Elexaco lelengo mandamentuban eſan da. 89.

Ondo comulguetaco cer biarda?

Lelengo, cer errecibietan dan jaquitia.

Bigarrena, barau naturalian egotia.

Irugarrena, Jangoicoaen gracian egotia.

Cer da barau naturala?

Gaverdico amabietaric, eta comulgau artera, ſamati eſtamangura ecerbere ez igarotia.

Celan juan biar da comulguetara?

Umildade, confianza, eta debociñoe andiagaz.

Celan eguingo dozu fedeco, eta Umildadeco actobat comulguetara zuazanian?

✠ Neure Jeſus ona, ſiniſetandot firmemente zagozala Sacramentu Santu adora garri onetan, adoretan zaitudaz

neu-

neure biotceco erreberencia, eta umildade guztiagaz.

Umildadeco, eta confianzaco acto bat eguizu?

✠ Neure Jesus maitia, ceure oñetan echunic, confesetan dot, ez nasala digno ceure magestadia artuteco; baia alambere daucat confianza andi bat, emongo deustazula ceure gracia.

Comulgau orduban cer esan biarda?

✠ Jauna, ez nas ni digno, Zu nire etsean sartuteco, baia asco da Ceure berba bat neure arimia osetaco. *Au irubider umildade, ta debociñoe andiagaz.*

Cer eguin biar da comulgau ezquero?

Lelengo gueure gorputcetan daguan Jaun andi au adorau.

Bigarrena, eguin deuscuzan mesedeac gaiti, esquer andiac emon.

Irugarrena, mesediac escatu.

Laugarrena gueu garian leguez, sentidu, eta potencia guztiacaz bere escubetan ichi.

Comulgau ezquero eguizuz lau acto onec?

✠ Neure Jaun Andia! nic adore-

yetan zaitudaz Angueru, eta Santu guztiacaz: nic ezaututen zaitudaz neure Jangoico, eta Salbadore zat, eta eztot gura bici aurrerancian ceu bagaric.

✠ Neure Jangoico Maitia! cer emon al neizu nic Zuri, eguin deustazun mesede andi onegaiti! bicico nas onic aurrera, ezauturic ceure fabore, ta beneficio andiac.

✠ Neure Jesus misericordiosua, parcatu eguidazuz neure pecatubac eta ichi ezeguidazu, ceuganic alde, eguiten: bete eguizu neure arimia ceure graciaz, eta gorde naguizu gach guztietaric.

✠ Neure Jesus ona! ofrecietan deutsudaz neure pensamentu, berba, eta gauza guztiac, neure biotza, arimia, eta gorputza: ara emen neu guztiau ceuria, artu naguizu, salba naguizu; bada eztot besteric gura ezpada ceuria izatia, ceu ametia, eta ceu serbietia secula beti. Amen.

Jangoicoari graciac emon ezquero, cer eguiñ biarda?

☞ Bioteeco gogo guztiz andi bat

artu,

artu, bere falta, eta utseguite nagusienac quenduteco: bere bicio aguintariari guerra eguiteco: bicitza barri bat asiteco, eta bicitza barri atan beti irauteco.

OLEACIñOIA.

C*Etaco da Sacramentu Santu Oleaciñoecoa?*

Yru gauzataco.

Lelengo bicitza guesto igaroa en etrastu, ondar ta sustraiac quenduteco.

Bigarrena, arimeari indarra emoteco Demoniñoen tentaciñoen contra.

Yrugarrena, gorputzari osasuna emoteco conbenietan bada.

Oleacinoia artu baga salba leite?

Bai Jauna; baia guciso peligruzcoa daucala, ichi balei menosprecioz, eguingo leuque pecatu mortala.

Cetaco Sacerdotiac orio Santubagaz igorci, edo unguetan deutsaz gueisoari beguiac, belarriac, suurra, aoa, escubac, eta oñac?

Bere sentidu guztiacaz eguin dituzan pe-

pecatu guztien parcaciñoia, Jangoicoa ganic alcancétaco.

Ce disposicinoe biarda sacramentu santu au artuteco?

Lelengo, ecelambere albadedi biar da confesau.

Bigarrena, gura izan, eta escatu ataraco badago.

Yrugarrena, artu bere pecatuben damubagaz, Fede biciagaz, confianza osoagaz, iminten davela bere buruba Jangoicoen escubetan.

Laugarrena, sacerdotiac unciñoiac eguiten dituzan artian, guesoac bere, acto contricinoecoa eguin, sentidu bacochagaz eguin dituzan pecatuben parcaciñoca Jangoicua ganic alcancetaco.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

Lelengo, ez egon agoniñacua jo artian beguira, Sacramentu au artuteco.

Bigarrena, eguin aleguiña, guessoai demboraz emon daquien.

Yrugarrena, guessoa peligruzcoa danian inoc esan baga noverac escatu.

ORDIA.

S*Acramentu Santu Ordiacua cetaco da?*
Ordenduteco, eta consagretaco elexaco ministro dignoac, celan dirian Sacerdotiac, Diaconubac, eta bestiac.

MATRIMONIOA.

S*Acramentu Santu Matrimoniocoa cetaco da?*
Ezconduteco, eta ezcondubai gracia emoteco, baquian bici ditezan, eta seme alabac Ceruraco aci daiezan.

Gracia gueiago emoten dau?

Bai Jauna, eruan eraguiten dituz pacienciatan estadu onec berez dacazan gach, eta nequiac; eta leialtadia gordetaco.

Celan prestau biar da, sacramentu au errecibietaco?

Lelengo, itundu, bere confesoriagaz, eta gurasoacaz: eta beguiratu ondo, estadu à jagocanez.

Bigarrena, Jangoicoaen gracian egon: eta

eta preſtau leenaz oraciñoigaz, baruabagaz, eta limoſniagaz.

Irugarrena, quendu aleguiñaz ezconcetan oidirian baralla, biguira, jolas danza, ta jan edanac.

Laugarrena, icaſi leenago ezcondubaen obligacinoiac, eta euqui intenciñoe garbi bat, Jangoicoac emoten daven frutuba Ceruraco azteco.

Ce frutu atera biardogu leciñoe onetaric?

☞ Lelengo, euqui Matrimoniñoiari erreſpeto andi bat; dalaco Jeſu-Criſtoc eguiñico Sacramentuba.

Bigarrena, ezpadagoz biar dirian diſpoſicinoiac ez Ezcondu.

Yrugarrena, bici Chriſtinau onac leguez Jaungoicoaen bildurtaſunian, caridade, baque, uniñoe, amore, paciencia, eta leialtade ſacramentu ſantu onec aguinduten davenian.

Calaorra,

Calaorra, eta Calzadaco Obispo Jaun Don Andres Porras, eta Temes ec aguindurie deutsé bere Obispauco Cura Jaun guztiai, adierazo daiezala Elexan ezconuaco impedimentu edo eragozbide onec, edolabere illian beñ.

ONESTIDADECO AIDETASUNA.

ONestidadeco aidetasun au dator ezconzaco berbia emonetati, eta alan persona batec emoten badeutso beste bati ezconcéco berbia, eguiten da aide, edo senide persona aen aide, ta senidiaçaz lelengo graduban, edo belaunian; eta alan guizon batec emon badeutso ezconceco berbia andra bati, ecin ezcondu leite andra onen aiztiagaz, ez Amagaz, eta ez alabiagaz bere. Eta bardin, ecin ez conduco da andrá au guizon onen anajiagaz, ez aitagaz, ez semsa gaz; bada onec dira lelengo belauneeuac; eta ezconcen badira dispensa baga, eztau ezconciac balio, ta bicico dira pecatu mortalian.

Co-

COñATECIA.

SEigarren mandamentuba en contra araguizco pecatu obrazcotati datorren aidetasuna, edo coñatecia eldutenda bigarren belaunera; eta alan guizon batec euqui badau cer ecusia, obraz, andra, edo nescatilla bategaz, ecin ezcondu leite nescatilla, edo andra onen amagaz, ez aiztiagaz, ez alabiagaz, ez lengusiniagaz, ez icecoagaz, eta ez lobiagaz bere, eta ezconcen bada lelengo, edo bigarren belaunecogaz, eztau ezconciac balio.

Alargun bat ezcondu leite bere emazte, edo senar difuntuba en aide, edo senideen bategaz?

Senitasuna elduten bada laugarren gradu guiño, ecin ezcondu leite; bada dauquee coñatecia, eta au elduten da (ezconcia ona izanic) laugarren belaunera.

Guztiac daquiena da barriz, ecin ezcondu leitezana persona bi alcarregaz, dispensa baga, badira biac senide carnalac

lac laugarren belaunian ; eta ezconduco balira, dispensa baga, uste onagaz izan arren bere, ez leuque ezconciac balioco.

Norbait ezconduco baliz, ezconceco berbia emonda deutsan baten amagaz, edo aiztiagaz, edo alabiagaz: edo bai berac pecatu eguin daven personia en bigarren belauneco, edo graducogaz (uste onagaz) ezconcia ona izango litzate?

Ez Jauna; bada noberac ondo ezconcen dala uste arren bere, eztau uste onac ezconzaco impedimentuba quenduten. Eguia da uste onagaz ezconcen danac pecaturic eguiten eztavena; baia ezconciac eztau balio. Eta orretaraco itundu, edo consultau bear dau, alaugoric jazo jaconac, Confesore jaquitun bategaz.

Beste impedimentubac eztira emen iminten, eta onec bere adierazoco ditubez arguiruago, eta astiruago Cura jaunac; bada dá guztiz biarra, onéc ondo jaquitia, eta Elexan guztiai claru esatia.

JESU-CRISTO GUEURE JAUNA en Pasinoeco misteriuac Aste santuco egunetan. Eta bide batez esatenda Garizumia cetaco eguin zan.

CEtaco Elexa santiac eguin evan Garizumia?

Jesu-Cristo gueure Jaunac eguin evan berroguei eguneco barauba onretarren, eta prestau guendizan, Pazcoetan ondo comulguetaco.

Cer eguin biar da Garizuman?

Lelengo izangoda gauzaric onéna, garizumia en asieran, confesau, eta comulguetia.

Bigarrena, igaro, osasuneco egun santu onec dibersiñoe ascotaric (onac izanarren bere) apartetan gariala: bestetan baño limosna gueiago eguiten dogula, mortificacinoian, baraubán, eta oraçiñoian dempora gueiago igaroten dogula, doctrina, eta sermoetara asistietan dogula.

Cetaco estalduten dira altarac, eta santubac Pasiñoeco astian?

Era-

Eracusterren guri Elexa Santia en tristecia, Jesu-Cristo en eriotzan.

Garizumia en azquenengo astiari, cetaco esaten deutsazu aste santuba?

Aste atan Jesu-Cristo gueure Jaunac eguin cituzan Misterio santubac gaiti.

Cegaiti Erramuco domecan erabilten dozuz procesiñoian erramubac escubetan?

Jesu-Cristoc, bere Pasiñoe santuba baño sei egunez lecñago, Jerusalenen eguin evan sarzaiera santuben gomutan.

Egubazten santu egunian cer igaro zan?

Egun onetan Judas traidoriac saldu eutsen Judegubai gueure Errendentoria, ogueta amar diruban.

Eguben santu egunian, cer igaro zan?

Afaldu evan Jesu-Cristoc bere Apostolubacaz: garbitu eutsezan oñac: eta eguin evan Santissimo Sacramentu altaracua.

Nos artu even preso?

Gau onetan bertan, Jesemanico ortuban oraciñoean eguala, eldu cirian judegubac. Judas aurrerengo zala, eta loturic lapur bat leguez, eruan even Anas, eta Caifas en etsera: Emen ucatu

evan

evan San Pedroc iru bidar : bere Apostoluac igues eguin even, ichiric Judeguen escubetan : eta gau onetan igaro cituzan al cirian pena, eta trabaju guztiac, berba deunga asco esaten eutsezala bere Izen Santuba en contra, eta estalduric bere arpeguia, emoten eutsezan belarrondoco andiac.

Baricu Santu egunian cer jazo zan?

Egun onetan chito goxeti, eruan even Pilatosen aurrera, andi Erodes erreguia gana, ceñec artu evan zorotzat, eta biurtu evan, soñeco zuri bat jancita, Pilatosegana, onec aguindu evan, azotau leicla, eta emon eutsezan bost milla azote, ta gueiago gogortasun, ta andiagaz.

Azotau ezquero, cer eguin even gueure Salvadoriagaz?

Janci eutsen soñeco gorri zantar bat, imini eutsen aranzazco coroa bat buruban, cañabera bat escuban, eta jarriric belaunico bere aurrian, eguiten eutsezan burla andiac, botaten eutsezala bere arpeguira chistu, ta gorro asco. Eta guero emon evan Pilatosec bere contra, ilteco sentencia.

Azotau ezquero, cer eguin even gueure Salvadoriagaz?

Janci eutſen ſoñeco gorri zantar bat, imini eutſen aranzazco corua bat buruban, cañabera bat eſcuban, eta jarriric belaunico bere aurrian, eguiten eutſezan burla andiac, botaten eutſezala bere arpeguira chiſtu, ta gorro aſco. Eta guero emon evan Pilatoſec bere contra, ilteco ſententia.

Pilatoſec ſentencia au emon ezquero, cer eguin even judegubac?

Ymini eutſen lepuan Crutce aſtun bat, eruan leian Calbarioco mendira. An elduta billoſtu even, eta joſiric crutcian lapur bi en erdian, irugarren orduban ilzan.

Criſto crutcian egon zan iru ordu onétan cer jazozan?

Eguzquia ilundu zan, eta arriac bata beſtén contra auſi cirian, luurra icaratuzan, eta criatura guztiac ſentidu even Jeſu-Criſtoen eriotcia.

Criſto crutcian ill ezquero, cer jazozan?

Soldadu batec igaro eutſan bere bularra lanza bategaz, eta eridaric emoevan odola, ta ura. Joſepe, ta Nicodemus ec

eretsi even crutceric : eta imini even bere Ama en atlzuan guero enterrau even, izara zuri bategaz mestidu, edo amortajauta, sepultura barri baten.

Ycusi bedi laugarren Articuluba 43.

Cer eguiten dau Elexiac zapatu santuz?

Ura en bedeñcaciñoia, eta beste gauza asco, guztiac santubac, eta misterioz betiac.

Aste santuba ondo igaroteco, cer eguin biardogu?

☞ Lelengo, barau eguin, eta mortificau gueure gorputzac, bestétan baño gueïago.

Bigarrena, asistidu debociñoe andiagaz oficio Santubetara.

Yrugarrena, Cruciac bisitau, gogora dacargula Jesu - Christoc gu gaiti, ce nequiac igaro cituzan, eta euqui gueure pecatuben damu andia, izan dirialaco causa Jesu-Cristoc añbeste igaroteco.

Ezta

EZta edeguiten
Ceruco ateric,
ezpada Virginiaen
debociñoeric.
Eztago Cerubetan
añ izar arguiric
Virgina Maria
berori lacoric.
Eguzquia bera
bere aurreti
ilunduric dua
argui bagaric.
Irarguia oñetan
dauco gueldiric
ecin arpeguira,
beguiraturic.
Eztau iños urten
Jauna en escuric
beste criaturac
bera langoric.

Sortuta jaiozan
beti garbiric
pecatuba urrin
berorreganic.
Ecin litzateque
ceure maitia
asserre davenac
ceure Semia.
Ceuria eztanac
alper alperric
icharongo dau
salbaciñoeric.
Berorrec ezpadauco
neure erruquiric
eztago niretzat
erremedioric.
Virgina Mariac
escuba emonic
seguru urtengodot
mundo onetaric.

Meza erasoteco moduba.

I*N nomine Patris*, *&c.*
Ad Deum qui lætificat juventutem meam.

 Ju-

Judica me Deus , &c.

Quia tu es Deus ſortitudo mea, quare me repuliſti , & quare triſtis incedo dum affigit me inimicus.

Emitte lucem tuam , &c.

Et introibo ad Altare Dei , ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Confitebor tibi , &c.

Spera in Deo quoniam adhùc confitebor illi ſalutare vultus mei,& Deus meus.

Gloria Patri , &c.

Sicut erat in principio , & nùnc , & ſemper , & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Introibo , &c.

Ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Adjutorium , &c.

Qui fecit Cœlum , & terram.

Confiteor , &c.

Miſereatur tui omnipotens Deus , & dimiſsis peccatis tuis perducat te ad vitam æternam.

Amen.

Confiteor Deo omnipotenti , Beatæ Mariæ ſemper Virgini , Beato Michaeli Archangelo,Beato Joanni Baptiſtæ,Sanc-

tis

tis Apostolis Petro, & Paulo, & Beato N. omnibus Sanctis, & tibi Pater, quia peccavi nimis cogitatione verbo, & opere, mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideò precor Beatam Mariam semper Virginem, Beatum Michaelem Archangelum, Beatum Joannem Baptistam, Sanctos Apostolos, Petrum, & Paulum, & Beatum N. omnes Sanctos, & te Pater orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Misereatur vestri, &c. Amen.

Indulgentiam, &c. Amen.

Deus tu, &c.

Et plebs tua lætabitur in te.

Ostende nobis, &c.

Et salutare tuum da nobis.

Dòmine exaudi, &c.

Et clamor meus ad te veniat.

Dominus, &c. Et cum Spiritu tuo.

Kyrie eleyson. Kyrie eleyson.

Kyrie eleyson. Christe eleyson. *Christe eleyson.* Christe eleyson. *Kyrie eleyson.* Kyrie eleyson. *Kyrie eleyson.*

Epistolia acabauta esfatenda.

Deo gratias. *Sequentia Sancti Evangelii secundum, &c.* Gloria tibi Domine.

Evan-

Evangelioa acabauta esatenda.
Laus tibi Christe.

Orate Fratres. Suscipiat Dòminus Sacrificium de manibus tuis ad laudem, & gloriam Nominis sui, ad utilitatem quoque nostram totiusque Ecclesiæ suæ Sancte. *Sursum corda.* Habemus ad Dòminum. *Gratias agamus, &c.* Dignum, & justum est.

Et ne nos inducas, &c. Sed libera nos à malo. *Pax Dòmini, &c.* Et cum spiritu tuo. *Ite Missa est, benedicamus Dòmino.* Deo gratias. *Evangelioa acabauta esatenda.* Deo gratias.

Maria Santissimia en Letañia.

KYrie eleyson.
Christe eleyson.
Kyrie eleyson.
Christe audi nos.
Christe exaudi nos.
Pater de Cœlis Deus. Miserere nobis.
Fili Redemptor Mundi Deus. Mis. nob.
Spiritus Sancte Deus. Mis. nob. Sancta Trinitas unus Deus. Mis. SANCTA

MA-

MARIA. Ora. Sancta Dei Genitrix. Sancta Virgo Virginum. Mater Christi. Mater Divinæ Gratiæ. Mater Purissima. Mater Castissima. Mater Inviolata. Mater Intemerata. Mater Immaculata. Mater Amabilis. Mater Admirabilis. Mater Creatoris. Mater Salvatoris. Virgo Prudentissima, Virgo Veneranda. Virgo Predicanda. Virgo Potens. Virgo Clemens. Virgo Fidelis. Speculum Justitiæ. Sedes Sapientiæ. Causa nostræ lætitiæ. Vas Spirituale. Vas Honorabile. Vas Insigne Devotionis. Rosa Mystica. Turris Davidica. Turris Eburnea. Domus Aurea. Fœderis Arca. Jauna Cœli. Stella Matutina. Salus Infirmorum. Refugium Peccatorum. Consolatrix Afflictorum. Auxilium Christianorum. Regina Angelorum. Regina Patriarcharum. Regina Prophetarum. Regina Apostolorum. Regina Martyrum. Regina Confessorum. Regina Virginum. Sanctorum Omnium. ℣. Agnus Dei, qui tollis peccata mundi. ℟. Parce nobis Domine. ℣. Agnus Dei, qui tollis peccata mundi ℟. Exaudi nos Domine. ℣. Agnus Dei, qui

tollis

tollis peccata mundi. ℟. Miſerere nobis.
℣. Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix.
℟. Ut digni efficiamur promiſsionibus Chriſti.

O R E M U S.

GRatiam tuam, quæſumus Dòmine mentibus noſtris infunde, ut qui Angelo nunciante Chriſti Filii tui Incarnationem cognovimus, per Paſsionem ejus, & Crucem ad Reſurrectionis Gloriam perducamur. Per eundem Chriſtum Dòminum noſtrum. Amen.

CONFESIñOE GENERALA EGUIteco obligaciñoia norzuc dauquén: eta conciencia examinetaco modu erraza confesiñoe particulareco bere, ara emen.

COnfesiñoe generala eguiteco obligaciñoia noc dauco?

1. Bere conciencia ondo examinau

baga

baga, edo bere pecatuben dolore; ta propositu eguiazcua baga leenago confesau danac.

2. Pecatu mortalembat bere erruz, lotsaz, edo bildurrez confesau baga, ichi davenac.

3. Ocasiñoe urco, edo, proximuan, edo pecatu eguiteco costumbren baten luzaro bici izandanac.

Confesiñoe generala eguiteco obligaciñoeric euqui ezarren bere, leenago inos eguin ezpada, ondo izango da generalmente confesetia?

Bai Jauna, bada gazte demporaco confesinoetan ez oida aiñ beste contu, ta ardura imini, ez bere concia ondo examiñetan, eta ez bere pecatuben dolore, ta damu eguiazcoa euquiten bere, eta orregaiti, da consejo chito ona, confesiñoe general bat eguitia, agaz barriztetaco leengo confesiñoe guztiac; baña onelangoac obligauta eztagoz (confesiñoe deungac eguin ditubezanac leguez) aiñ beste contugaz euren concienciac examinetara; eta gura baditubez pecatuben batzuc ichi confesau baga, orregaiti confesiñoia ona izango da. *Pe-*

Pecatu guztiac banaan confesetaco ecin burura ecarri dirianian, cer eguingo da?

Aldaizanac esan guichigora bera; eta ezpabere astian, edo ilian ceimbat izan al dirian.

Eta ez astez, ez ilez bere contuba ondo atera al bada?

Asco da esatia costumbre edo usadio deunga atan bici izan dan demporia, eta orregaiti eztago cetan estutu; bada Jangoicoac esquétan eztau nor beren aleguinez ganeti. Biarren dana da, bere pecatu guztien damu andibat enquitia, aecaz Jangoicoa ofendidu davelaco; eta gogo, edo propositu eguiazcua, aurrerancian ez pecatu gueiago eguiteco, eta pecatuben bide, ta ocasinoetaric igues eguiteco.

EXAMINA CONCIENCIACUA eguiteco modu erraza ara emen.

Lelengo Mandamentuba.

FEdiaen contraco pensamentuben baten consentidu, edo Fedeco misterio

San

Santuben baten dudau davenez.

Jangoicoaen misericordiagaz desconfiau davenez; eta bere pecatuben anditasuna icusiric, aen parcaciñoia ecin leuquiala, uste izan davenez.

Jaungoicoaen ontasun, eta misericordian confianza larregui euqui davenez. Eta bere aleguiñaz beste baga, salba liteala uste izan davenez.

Jaungoico aen, edo bere Santuben contra blasfemiaco berbaen batzuc esan dituzánez.

Jangoico aen providencia santubari erruba ezarten deutsala, bere neque, trabaju, ta estutasunetan paciencia galdu davenez.

Sorguinqueria, Agoero, zori, edo echicerietan ibili, edo sinistu davenez; eta guessoen batzuc osatuteco, edo beste modutaco gauzaen batzubetaraco, onelango gauzagaz, edo bai erabagaco oraciñoe, ta bedencaciñoegaz baliau danez.

Amesetaco gauzaric sinistu davenez.

Jangoicogana biurtutia eriotzaco ordura artian, ichi davenez.

Biardan leguez Dotrinia daquianez.

Fe-

Fede , Esperanza , ta Caridadeco Actuac , edolabere urtian bein , eguin dituzánez.

Lotsaz, edo bildurrez pecatuben bat confesau baga ichi davenez.

Leenagoco confesinoiac onac izan dirianez.

Confesoriac emonico penitencia, cumplidu davenez.

Confesoriac biurtuteco esanico gauzaric , aiñbaga daucanez.

Besteri pecatu eraguiteco , motibo izan danez.

Pecatuben bat eguin , edo eguingo davela alabau danez.

Elexa , edo beste lecu sagradutan pecatu eguin davenez.

Gauza sagraduben baten ordez, diruba , edo beste gauzaen bat artu , edo emon davenez. Capillau , edo Beneficiadu izateco , boto en batzuc erosi , edo saldu dituzanez ; edo Capellania , edo Beneficioen bat bereteterren , diruric , edo beste gauzaric emon davenez.

Bigarren Mandamentuba.

GAuza chicarrian izanarren bere, Juecen aurrian, edo bestelan guzurragaz; edo eguia danez ondo eztaquiala, (dudan) juramentu eguin davenez.

Onelango juramentubac eguiteco, izcuneric daucanez, edo necesidade baga juramentu eguin davenez.

Yñori dañuba etorrico jacon auci, edo querellaen baten, juramentu guzurragaz eguin davenez.

Gachen bat eguiteco, eta cumplietaco goguaz, juramentu eguin davenez.

Yñori, edo bere burabari bengauco jacola, juramentu eguin davenez.

Pecatu mortelen bat eguin, edo eguingo davela (alabetan dala) juramentu eguin davenez.

Jaungoicoari, Ama Virginiari, edo Santuben bati eguinico juramentu, promes, edo Voto en bat (ona izanic) cumplidu baga daucanez.

Irugarren Mandamentuba.

PEcatu mortalen béco Jaietan premiña baga biarric eguin davenez, edo bere cargucori eraguin deutſanez, eta onango egunetan ſaldu eroſian ibilidanez.

Jai Domequetan Meza oſua enzun baga bere erruz egon danez, edo uſt eguiteco peligruban jarri danez.

Bere oguitucuai Meza enzutia, motibo baga, galarazo deutſenez.

Errebereneia baga Mezatan egon danez Meza enzutorduban iñogaz berbetan, batera, ta beſtera adi, edo ſiñuca ibili danez.

Pecatu mortalian daguala Sacramentuben bat artu davenez.

Confeſau, edo Comulgau baga Pazcuetan egon danez.

Burla, ta barre gauza Santubac gaiti eguin davenez.

Deungaro eguinico gauzaric, edo pecatu mortalen bat, alabau davenez.

Baricu, ta bigilia egunetan, neceſidade baga, araguia jan davenez, edo iñori

ri jan eraguin deutſanez.

Obligacinoeco egunetan barau eguin davenez, eta colaciñoian zorci onzan igaro danez.

Garizumaco egunetan, bulda baga, arrautza, edo ezne gauzaric jan davenez.

Amarren, eta Primiciac ondo pagau dituzanez.

Laugarren Mandamentuba.

BEre Guraſo, Ugazaba, Maiſu, Sacerdote, Juez, eta Naguſiaguai lotſia, obedencia, eta erreſpetoa galdu deutſeenez, edo berba deungaric eſan, edo biraoric ezarri deutſeenez.

Bere Guraſuac neceſidadian egonta, ſocorrubaga ichi dituzanez.

Gueſſoric egonta, biſitadubaga ichi dituzanez. Eta Sacramentubac artu baga euren erruz ill dirianez.

Bere Guraſuai lénago eſan baga, iñori ezconzaco berbia emon deuſánez.

Gavian, licencia baga, etſeric urteten davenez.

Bere umiai, eta oguitucuai doctrina

cristiania iracatsi deutseenez, edo exemplu deungaric emon deutseenez. Età euren aurrian, eta dacuséla, gauza deungaric eguin davenez.

Jaquinic, edo sospechia edo susmia cuquiric, bere umiac, edo etsecuac, campuan, edo etsian deungaro bici diriala; edo lagun deungácaz batcéen diriala, erremedioa imini davénez.

Bere ume, ta etsecuen aurrian juramentu, edo biraoric (biotceric izan ezarren bere) eguiteco izcuneric daucanez.

Zazpi urte ezqueroco umiac (edo gaztiago izanarren bere, malicia badauqué) euracaz oe baten eratzo dituvezanez.

Oficio, edo jagoquén bici moduba, onraz biciteco, demporaz emon deutsénez.

Bere emazte, ta umiai bicitza guestua emoten deutseneez. Jatecua, soñecua eta osterancian biardavéna emoten deutseenez.

Emaztiac Senarrari esanagaz, edo eguinagaz atsacabaric emon deutsanez.

Sacerdote, Religioso, zár, edo pobriai burla, ta barre eguindeutsenez.

Tabernán, jocuan, tratu, ta bicio deun-

ungatan, bere emaztiac, eta umiac biar leuqueena galdu davenez.

Bere Gurasuac, edo bestén batec testamentario ichita, aen enterru, onra, meza, zor, eta aguingariac cumplidu baga daucazáncz.

Bostgarren Mandamentuba.

Iñor ill, edo eridu davenez.

Eriotcia, edo beste gachen bat bere burubari, edo besteri desiau deutsanez.

Iñoen onagaz atsacabaric, eta gachagaz atseguinic artudavenez.

Iñori gorroto deutsanez, eta gach éguin deutsanari parcatuten deutsanez.

Berbia, edo agurra iñori ucatu deutsanez.

Biotceric biraoric egotci davenez, eta onelango izcuneric davenez.

Bestén arteco baquia, edo adisquidetasuna barriacaz, eta bere miñ guestuagaz galdu davenez.

Merecidu davén baño gueiago beriac castigau dituzanez.

Bere exemplu charrágaz besteri pecatu eraguin, lagundu, aconsejau, edo

iracatsi deutsanez. Eta ceimbat en aurrian izan dan.

Errielta zale danez.

Biar eztan auci, edo querellaen bat, bere erruz, Erriac, edo auzoen batec darabillenez.

Pecatu mortalian egonic, eriotzaco peligruban bere buruba imini davenez.

Jaquinic gach eguingo deutsala, biardan baño gueiago, jan, edo edan davenez; eta orregaiti orditu danez.

Señen bat amaen sabelian galduteco erremedioric, emon, edo artu davenez; edo bere erruz señenbat oian, edo bestelan ill, edo ito danez.

Seigarren, eta Bederatcigarren Mandamentuba.

ARaguiazco pecaturic eguin davenez; ezconzagac, ezcondubac, aidiac, edo voto castidadecua dauquénac izan dirianez (confesinoian ataraco nor dán icentau baza.)

Pensamentu loiric cuqui davenez, eta aetan (bere guraz) atseguin artuten

ezon danez, edo onelanzo pecaturic eguiteco gogoric euqui davenez.

Leenagoco pecatuben batzuc gogoratuta, aétan barriro atseguin artuten egondanez.

Pecatuben bat ez eguiña, garbatu jacánez.

Canta, ipuiñ, edo berba loi, eta desonesturic esan, edo bere guraz, enzun davenez.

Danza, ta jolas peligrosoetan ibili danez.

Erregalu, promes, edo ezconzaco berbagaz inor engañau davenez.

Norberac bere gorputzagaz bacarrian, edo osterancian gauza loi, edo indecenteric eguin davenez.

Mutillac mutillacaz, edo nescatillac nescatillacaz, gauza loi, eta indecentetan ibilli dirianez.

Mandaturic bialdu, edo bera bestenzat mandatari, pecatu eguiteco, izandanez.

Errazago pecatu eguiteco, bere etsean sospechaco genteric euqui davenez.

Pecatu eguiteco goguagaz, arpeguira,

ra, beguira edo quiñuca ibili danez.

Obrazco pecaturic eguiñ ezarrembere laztanca, ta mosuca, edo beste gauza indecenteric eguiten ibilli danez; edo pecatu eguindavenetan seiñic ez izateco ecer eguiñ davenez; edo seiñenbat, beria dana jaquinic, ucatu davenez.

Avere, edo alimaniñaen bategaz pecatu eguindavenez.

Amesetaco gauza loienbategaz, iratzartu ezquero, atseguin artu davenez.

Erdi billosic, gentia dabilen lecutan; edo soñeco indecentiacaz ibili danez.

Guizon, andra, avere, edo alimaniñen gauza indecenteen adi (gogoz) egondanez.

Ezcondubac bere lagunari, motivo baga, matrimoniñoeco zorra pagau baga ichi deutsanez; edo deungaro matrimoniñoeco gauzácaz usau davenez.

Zazpigarren, eta Amargarren Mandamentuba.

Iñori ecer ostu deutsanez, cer, eta ceimbat.

Ele-

Elexan lapurreriaric eguin davenez.

Zorren batzuc (aldaizala) pagau baga daucazanez.

Jocoan iñor engañau davenez, eta jocolariena eztanic irabaci davenez.

Saldu erosi, artu emon ta alboroquetan inor engañau davenez.

Bere criau, otseiñ eta aloguerecoai euren soldatac (aldaiala) pagau baga daucazanez.

Biardan baño gueiago bere gurasoai gastau deutsenez.

Criau, eta Criadac (euren soldatiaz ganeti) ugazabai ecer quendu deutsenez.

Iñoen soluan, basuan, edo aciendan dañuric eguin davenez, edo bestec eguingaguian motivo igan danez.

Bacochari beria ez emoteco, iñoen gaucia ostuteco, edo norbait engañetaco gogoric euquidavenez.

Biardan baño merquiago erosi, eta gorágo saldu davenez.

Diruba prestamuban emotiagaiti, irabazteric, edo interesic eruan davenez.

Iñoc osturico gaucén estalgüilla izan danez.

Bere

Bere trabajubac, edo nequiac biar daven baño guciago, eruan davenez, eta aloguerian izan danian biardan baño biar guichiago eguin davenez.

Aurquiturico gaucén bat javeari biurtu baga daucánez, edo javia nordan jaquiteco diligencia eguin davenez.

Iñoen bidebáco aciendia, edo gauza deungaraco, deseau davenez.

Iñori errazuabaga auciric imini deutsanez.

Zorcigarren Mandamentuba.

Iñori testimoniñoe falsoric eregui deutsanez, eta iñori desonraric desiau, esan, edo eguin deutsanez.

Guzurric esan davenez.

Iñoen bicitzaco gauzaric jaquiten ibilidanez.

Jaquiña, edo publico eztan gauzaric iñogaiti esan davenez. Edo murmurau davenez, eta ceimbat lagun en aurrian.

Iñoen famia galdu davenez, edo isilleco gauzaric aguertu davenez.

Iñoen cartaric zabaldu davenez.

Bestén famia quenceco cantaric atera da-

davenez , edo alangoric berac cantau davenez.

Confeſoriac eſanta , famia biurtu baga daucanez.

Motibo baga inogaiti juicio deungaric eguin davenez , eta onelango juicioac beſteri comunicau deutſanez.

Iñoen murmuracinoia guſtoz enzun davenez, eta aldaiala murmuretia eragotci davenez.

Guzurren batzucaz , barriacaz , edo bere miñ gueſtoagaz ezconzen bat galdu davenez.

Bere proximuari famia galduco jacan gauzaenbat eguin , edo eſan davenez.

CONCIENCIA EXAMINAU BAñO leenago eſateco Oraciñoia.

O Neure Jaungoico guztiz Ona: neure gachetaric ceugana biurtu gura dot. Baña orretaraco neure pecatuben iluntaſun onetan ceure arguia biardot. Mundu galdubaen arguia , ta erremedio bacarra Ceu zara. Ceure miſericordia andiagaiti arren , Jauna , emoeidazu biardo-

dodan arguia, neure conciencia ondo examinetaco, eta neure culpa, ta pecatubac idoro, eta biardan leguez ezaututeco. Betor Jauna, onec biardavén damu, eta propositu eguiazcua, onec ondo confesetaco. Au, Jauna, desietandot, eta erregututen deutsut, eta alan izango dala uste dot, Jesu-Christo Ceure Seme Jaunagaiti. Amen.

AMA VIRGINIARI ORACINOIA.

O Cerubetaco Erreguiña, Jaungoicuaen Ama Santia, eta pecatari, zeu gana negarrez datozan, guztien misericordiazco Ama! Crutciaen oñian ceure Semiagaz, nigaiti igaro cenduzan penac gaiti, escatuten deutsut, bere Pasiñoe, ta merecimentubacaz, ni confesiñoe onetan aprobechetaco, ceure mantupian artu naguizula. Eta neure Aita San Josepe bedeñcatuba, Ama ta Semiaen artian bitartecoric maitiena: bien artian sartu zaite, neure arimiaen baquiac

quiac eguiteco. Angueru, ta ceruco Santu guztiac zubec bere bai: eta neure Angueru guardaco adisquide, ta lagun beticua, orrecaz batera escuba emoeidazu, eta lagun eguidazu Penitenciaco Sacramentu au, eta guero Altaraco guztiz Santuba ondo arceco, prestadu nadin. Amen.

EXAMINEA EGUINTA, CONFESA aurrian esateco Oracinoia.

O Neure Jaungoico misericordiaz betia! milla esquer biotz guztiric ceuri, orañ, nic merecidu baga, barriro eguin deustazun gracia onegaiti; eta neure culpa, ta pecatu andiac ezaututeco, emon deustazun arguia gaiti.

Baña Ay neure arimiaen Jave bacarra! Neure buruba ceure aurrian icusita, ce lotsia dacardan! Orra neure bicimodu guztico biageric, Seme galduba leguez, celan ceugana biurtuten nasan. Ay! Neure Aita ona! Ceruco ondasun, eta doez be-

beteric ceuganic juan nintzan, eta orrec guztioc galduta, desdichaz beteric ceugana biurtuten nas. Neure Aita ona, ezautuco ete nozu? Baña cer diñot Jauna, alde guztietati neure billa bazabilz, eta besuac zabalic neure seguira bazagoz? Milla esquer, Jauna, ceure ontasun pare bacua gaiti. Ceure misericordia onegaz baliau gura dot, bada Ceu zara neure erremedio bacarra. Jesu Christo gueure jaunaen amoria gaiti arren indazu neure pecatubac ondo confesetaco, eta ceu beti amétaco gracia. Amen.

COMULGAU BAÑO LEENAGO esateco Oraciñoia.

O Ceruco Erregue Jaun andi neure Jesus maitia! Zu ta nigana Ceruric jatsizara? Au cer da! Nori ezpada ceure amoriari onango gauzaric gomutauco jacon. Izan leite, ta Fedeco eguia da, nic, eta zu neure Jaun andia, Ostia chiqui baten neure biotcian artu biar

biar zaitudazala. O misterio guztiz andi, ta miragarria! O amorezco Sacramentuba! Cer eguin al nei nic, ezpada Ceure aurrian arritu, umildatu, eta neure biotceco atiac ceuri pocic zabaldu, neure arimaco ostatu pobre onetan, ceu Erregueric andiena, artuteco! O Ceuben garbitasuna noc leuquian! O Anguеru, ta Santuben Espiritu guztia, ta Ama Virgina Santissimiaen Virtutiac noc leuquezan, ceu orañ biardan leguez neure bularrian artuteco.

O neure Jesus Maitia! Eguia da ni pecatari galdubat nasana. Baña Jauna Ceu zara nire erremedio guztia. Erdu bada erdu Misericordia guztiaen Javea: Erdu ceruco medicu andia, ni osatutera, ta salbétara: Ceure gracia, eta vicimodu barribat neure arimiari emotera.

O neure Jave guztiz averatsa! Ceure Ontasun cabubacuac, eta ceure Oneraste andiac empeñau, ta ecarri gaituz ceruric luurera, ceure ondasunac, ceugaz batera, niri emoterren. O favore parebacua Baquizu ceure digno eznasana: ta alam bere ceure amoriac zacarz nigana.

na. Baquizu ceren biarra daucadan. Indazu Fede bicibat ; Esperanza firme, eta Caridade irixiguibat, ceuc gurendozuzan beste virtutiacaz, ceu neure arimán ondo arceco, eta aurrerancian obeto amétaco, eta servietaco.

COMULGAU EZQUERO ESATECO *Oraciñoia.*

ONdo etorria izan zaitezala neure Jaun andia ! O celangua dan ceure amoriaen indar parebacua ! Nori secula, Jauna, gomutatuco jacon, niri onelango mesedia eguingo ceustala ! Ay neure Jesus ona ! Ecin, Jauna, ecin biardan leguez, ni ceure digno izan neñte ! Ay eta ce etse, eta ostatu pobria neure biotcian artudozun ! Baña Ceu zara Ceruban, eta luurrian neure Jangoicoa, ceu asco zaitudaz bacarric, eta ceugaz nago guztiz aberatsa.

Neure beguiac neure escubac, eta beste sentidu guztiac, erdu guztioc ceuben. Jave amoroso onegana. Neure memo-

moria, entendimentu, ta borondatia, Cerubac, luurra, Eguzquia, Irarguia, eta Izarrac cubec bere erdu, ceuben jave, eta Jaun andia au adoretara, eta alabetara.

Eta zu Cerubetaco Erreguiña Virgiña Santissima Maria neure Salvadore, ta Jaun andi onen Ama Maitia, Ceruco Anguerü, ta Santubac erdu guztioc, neure etse pobre onetan, ceuben gloria guztia, neugaz batera neure biotcian adoretara, ta bedeñquetara, eta neure falta guztiac erremedietara. O neure biocco Jesus Maitia! Santu guztiac beti bedeñcatu zaiezala, niri eguin deustazun Misericordia, eta mesede andi onegaiti. Ecer eztaucat, Jauna, ceuc daquizu nire pobrecien barria: Ceuri esquerrac emoteco, cer ofrecidu eztaucat, ezpada neure biotz otz, ill au, orra Jauna dana. Nic daucadan, ta nasan guztia ceuria da, eta ordu onian izambedi betico ceuria. Amen.

Ay Jauna! Ce gauza laburra, ta ce guichi dan biotz bacar bat, eta au añ epela, ta ecer eza, celan dan neure biotz

au!

au ! Ah ceruco Santu, Angueru, ta Serafin irixigui guztien Espiritubac nic baneucaz, ceu beti adoradu, ta ametaco! Guztiac gura neuquez Jauna, zuretzat, ceuri guztiac ofrecietaco, eta esquerrac emoteco.

Ea Ceruco neure Jaun aberats, eta émalle ugaria! Etzara bada ostatu pobre onetara alperric eldu, eta ez utsic nigana etorri; ezpada ondasunez beteric, neure javeric onéna leguez; ceure biarra nic baucat. Baucazu nigan ceure ondasun, eta doeac nun ondo empleadu.

Ara emen Jauna ceure oñetan, ta beguien aurrian neure arima triste, ta biarra!

Ara emen neure beguiac, miña, escubac, eta beste sentidu galdu guztiac: dirianac ceuc erremediadu, eta ceure bendiciñoez betétaco.

Nundi esquétan asi eztaquit, Jauna, ceuc neure barria obeto daquizu, eta ceüri ondoen gusto emoteco, cer guein beardodan. Ceu serbietaco, ceu amétaco, ceure borondatia beti eguiteco, ceure gracia indazu, eta orregaz aberats, ta

zorioneccua beti izango nas. Amen.

Ceruco ondaſun guztien Javia! Ezteutſut ichico neure arimaco etſe pobre onetaric urtuten: ezteutſut ichico neuganic juaten, ni utſa, pobria, eta beartuba ichiric. Ez Jauna, neure oſtatu pobre onetaric juango eztara, ni ceure bendiciñoez bete baga. Guztien Javia zara, eta eſqueco guztien onguillia: baucazu nigan nun ondo empleau ceure ontaſun, ta miſericordiac. Ara emeu Jauna neure arimia lúr liorra leguez, ceure euri gozo en eſque. Ara onci utſa leguez, ceure gracia, eta ondaſun en beguira. Ceuc bacutſu, ce umildade, paciencia, caridade, modeſtia, eta arimaco, eta gorputceco garbitaſunen biar andia daucadan. Orrezganeti bere emoeidazu ceure bendiciñoia, neure biotzau, neure beguiac, miña, eta beſte ſentidu guztiac ceure guſtora zucendu, ta iminteco. Ceure biotz Santuba gaiti biotz barri garbibat indazu, ceure guſtora bici modu barribat eguiteco, neure aleguin guztiagaz ceuri jarraituteco, ceure borondatia orañ luurrian eguin, eta guero Ceruban zorio-

rio-

rioneco izateco. Alan izan della, Jauna, arren bai.

JESU - CRISTO GUEURE JAUnaen dolorezco pausubac Calborioco mendira.

B*Elaunico sosiegu, eta debociñoe andiagaz ceñatu, ta Acto contricinoecua esan ezquero: batec guztien icenian ofrecimentuba eguingo dau.*

OFRECIMENTUBA.

O Neure Jaun, eta Jangoico guztiz misericordioso, eta ona! Belaunico ceure aurrian, aldaguidan erreberencia, eta umildadiagaz echunic, ofrecietan deutsudaz, Calbarioco bide Santu onetan eguitera noazan pausubac, eta egercicio Santu onetan dago zan gracia, eta indulgencia guztiac, Aita Santubac gura daven leguez, irabazteco, arren indazu ceure gracia, izandein guz-

tia

ña ceure gloria gueciagoraco, ñeure pecatuben parcacinoeraco, eta guren dozuzan purgatorioco Arimen socorruraco. Amen.

Gura bozu idigui
Ceruco atia:
Crutce Santuba da
Ango guilcia.

Ceruraco bidia
Guradozu icasi?
Cristoen pausubai
Jarraitu beti.

Lelengo ✠ Estaciñoia.

Eriotzaco sentencia Jesu-Cristori emon eutsen lecuba.

Sentenciadu dave
Jesus maitia

Crutcian iltera
O ce penia!

Pensadu eguizu neure arimia, celan Jesus gucure Erredentoria baricu santu goxean bost milla azote, ta gueciago, arranzazco coroia, ta beste tormentu ascoez ganeti, Crutcian, eta lapur bien erdian iltera, Pilatosec condenau evan.

ORACIñOIA.

O Neure Jesus Erredentore Maitia! Azote, aranza, ta lotsaz beteric, aiñ ixilic, eta

aiñ umilderic ceure eriotzaco sentencia gure pecatubac gaiti artucendubana! Ceure biotceco amore, ta umildade andi onegaiti, arren Jauna emoneguidazu gracia, eguiazco penitenciagaz neure pecatuben catearic libretaco, guero ceure tribunal justuban neure favoreco sentencia enzun daguidan. Amen.

Paternosterra, ta Ave Maria, ta Gloria. Guztia Aita Santubaen intenciñoia gaiti, eta guero esaten da.

Misericordia Jauna pecatari onegaz: damudot, Jauna, biotz guztiric, ceu añbeste bidar ofendiduba.

Alabaduba, ta bedeñcatuba izandella Jesu-Cristo gueure Jaunaen pasiñoe Santuba, eta Ama Virgina Santissimiaen Conceciñoe garbia. Amen.

Eta onan beste Estaciñoetan bere.

Bigarren ✠ Estaciñoia.

Jesu-Cristori Crutcia imini eutsen lecuba.

Orañ arcen dituz | Gueure pecatubac
Crutce batian | Bere ganian.

Pensadu eguizu cristinauba, celan Jesus inocentiari, burlaz janci eusen suñeco zarra, coroigaz batera tiraca quendu eutsen, eta guero bere soñecua janci, eta coroia barriro tormentu, ta pena gogorragaz bere buruban sartu eutsen, eta borreru guesto acc Crutce astuna bere lepoan imini eutsen.

ORACIñOIA.

O Neure Jesus Bildots mansua, Isac justuac baño obeto, ceure sacrificioraco egurra, ceure Aitaen obedencia, ta guti ceuscun amoria gaiti, ceure lepuan nequez eruan cendubana! Ceure amore andi onegaiti, arren indazu gracia, neure erabagaco pensamentu, berba, ta obra guztiac, ceuri sugetadu, ta neure pecatubai ondoen jagocan penitenciagaz Crutcia beti ceure arcian gogoz eruan, eta mundu onetaco pena, ta nequiac paciencia gaz igaroagaz, ceruco coroia irabaci daguidan. Amen. *Paternosterra, ta Ave Maria.*

Irugarren ✠ Estaciñoia.

Crutciagaz Jesu-Cristo lelengo jausizan lecuba.

Emen jausizan
Jesus lúrrera,
Lúrra jasoteco
Bere aurrera.

Pensau eguizu, Cristinauba, celan Jesus maitia entero nequez, ta oñen gañian ecin ogonic, Crutciaen carguiagaz lúrrera jautsi zan. Beguira celan judegubac jaguiten lagundu biarrian, osticoca, golpeca, ta arrastaca erabillela, nequez eregui even.

ORACIñOIA.

O Neure Jesus guztiz Poderosua, ta gueure amorez onelan argalduba, eta lurra jo artera guiño Crutce pian macurtuba! Ceure amore, ta fin bagaco paciencia andi onegaiti, arren ecazu ceure escuba, neure pecatu astunen azpiric, eguiazco penitenciagaz ceugana jaguiteco, eta ceure Crutciaen atcian munduco neque, ta doloretan pocic ibilita, ceure arpegui ederra ceruban icusi daguidan. Amen. *Patern. ta Ave Maria.*

Lau-

Laugarren ✠ Estaciñoia.

Jesusac bere Ama Santissimia aurquitu evan lecuba.

Noc esan leique Amaen penia,	Onelan icusita Bere Semia.

Pensadu eguizu, Cristinauba, celan Calbarioco bide onetan Jesus onac bere Ama maitia, pena, ta negarrezco ichasobat eguiñic topadu evan! Beguira ondo, ce begui amorosuacaz alcar icusita, celan biotz biac bata besteari berba eguin eutsen, eta biotz laztan, penaz beterico biac, celan estuteco cirian.

ORACIñOIA.

O Amaric maiténa! dolorez, eta penaz betia! Ce ezpata zorrotzac ceure arimia josico evan, ceure biotceco Seme maitia, eta Angueruben edertasuna alan icusi cendubanian. Buruba arantzaz josiric, arpegui ederra chistuz, odolez, ta autsez ezañduric, eta Curutce astun bat bere lepuan evala; eta golpeca arrastaca, ta bulzaca croela. O Ama triste, ta afligidia! Arren indazu ceure Semiaen, eta ceure pena andi orren erruquia, neure pecatu guztien parcaciñoia, eta ceuben bioen amoria betico alcanzau daguidan. Amen. *Patern. Ave Maria.*

Bostgar-

Bostgarren ✠ Estaciñoia.

Jesus maitiari Crutcia eruaten laguntuteco Simon Çirineo artu even lecuba.

Crutcia eruaten	Bada emen nai dave
Naidozu lagundu	Lagun bat artu.

Pensadu eguizu cristiñanba, celan negarrezco bide onetan Jesusa aiñ argal, eta nequez joian: ta borreru guesto aec Crutciaen pisubagaz icara, ta jausteço zorian icusi ebenian, Simon erichon guizon bat, Jaunari laguntuteco artu eben; baña ez bere erruquiz, ezpada Crutcian ilten icusi gura ebelaco.

ORACIñOIA.

O Neure Salbadore maitia! munduco pecatuben carga andia ceure ganian artu gura izan cendubana, eta gueure arimén billa nequez bide onetan ibili ciñiana: eta Simon dichosoari leguez Calbarioco bidian ceuri jarraituten, eta laguntuten iraçatsi ceuscuna! Emoeguiguzu arren Jauna, ceure pasiñoeco paçiencia: gueure pecatuben damu eguiazcua: ta ceure penén erruqui andibat, Crutcia eruaten orañ ceuri lagundu, ta orren frutuba gozau daigun, ceu betico glorian alabetaco. Amen. *Patern. Ave Maria.*

Sei-

Seigarren ✠ Estaciñoia.

Veronica erichan andra piadosa batec Jesu-Cristori bere arpeguia garbitu eutsan lecuba

Arpeguico icerdi,
Eta odoletan
Zapibat bustidau
Iru dobletan.

Pensadu eguizu Cristinauba, celan Jaunaen arpeguia chistuz, autsez, eta odolez beteric Veronica Santiac icusita, iru dobleco zapi garbibat artu evan, eta gente guztien arteti sartuta, arpegui diviñua garbitu eutsan; eta iru tolecetan bere arpeguia estampauric, caridade onen ordez, ichi eusan.

ORACIñOIA.

O Neure Jesus edertasun eguiazcoen ispillu ederra! Ceimbat neure pecatubac gaiti ezañago, aimbat gueuretzat maitiago! Bardin gueure pecatubac olan ezañdu bazaitubez, onen damu eguiazcoac izan biardau zapi garbia, Ceure odolezco icerdi, ta loiac quenduteco. Emon eguiguzu, Jauna, ceure gracia, biotceco negarracaz gueure arimac garbituta, ceure imagina bici bat gueure ariman josisteco, eta Ceruban ceure arpegui ederra beti icusteco. Amen. *Patern. Ave Maria.*

Zaz-

Zazpigarren ✠ Estaciñoia.

Jesu-Cristo bigarrenez jaut sizan lecuba.

Bigarren aldian.
Emenda jautsi
Eta zu etzara
Contura etorri.

Pensadu eguizu, Cristinauba, celan Jesus gueure Jauna Crutciaen pisubagaz bere lepua criduta, guztia argalduric, bigarrenez lurra jo evan. Beguira celan borreru amurratubac tiraca, ta golpeca jaso even.

ORACIñOIA.

O Neure Jesus misericordioso, eta guztiz ona, mundubaen jave bacarra; errico desonria baciña leguez, Jerosalendi campora atera, ta bota cendubezan, eta orregaiti bere, erri zoriguestoco onegaz erruquitu ciñian. Arren Jauna ceure piedadiagaz neure arimiari beguiratu eguiozu, eta Crutcia eruaten nic pocic lagundoco deutsuz: eta gure culpa, ta pecatubac gaiti erriric bota bazaitube bere, guc gueure biotcetan artuco zaitugu, ceugaz beti bici izateco. Amen. *Pater n. Ave Maria.*

Zoc.

Zorcigarren ✠ Estaciñoia.

Jerusalengo Andrai Jesu-Cristoc berba egui eutsen lecuba.

Pecatuba gaiti
Negar eguizu
Bada neure penác
Orrec emon ditu.

Pensau eguizu, Cristinauba, celan Jesus piadosua, bere desonra, pena, ta neque guztien artian, lapur infame baten moduban bajoian bere, Andra erruquior, lastimaz, ta negarrez bere artian juazanai esan eutsen : Gerusalengo Alabac, ez nigaiti negarric eguin, ezpada ceuben burubac gaiti, bada orren ganera gach andiac etorri biardabé.

ORACIñOIA.

O Neure Jesus Arzaiñ ona leguez gueure arimen billa ibili ciñiana! Calbarioco bide gogor onetan, eta ceure neque, ta penen artian bere Andra erruquior, eta piadosa arei, eta aetan gure pecatubac gaiti biardan leguez negar eguiten iracatsi ceuscun. Arren Jauna, argui bicibat inguzu, ardi onac leguez, ceure dei amorosua enzunta, ceuri Arzaiñ onari leguez zuzen beti jarraituteco, eta gueure biotceco negarracaz orañ ceuri lagunduta, guero gueureSalbaciñoeco deia ceure ao gozoric betico enzun daigun. Amen. *Patern. Ave Maria.*

Be-

Bederatcigarren ✠ Estaciñoia.

Irugarren ez Jesu-Cristo jausizan lecuba.

O pecatubaen
Gauza astuna!
Irugarrenian
Jo dau emen lurra.

Pensau eguizu cristinauba, celan aldatsaen igoeran indarrac ichita, Jesus maitia irugarren aldiz jausizan, eta bere arpegui ederra autsez bete evan: jagui gura, baia ecin jaguizan, eta arerio gogorrac, osticoca, tiraca, ta deadarrez esaten eutsen. Ea jagui laster: Crutcian ill biar dozu: an ilic ecusi gura zaitugu.

ORACIñOIA.

O Neure Jesus Ceruco Maisu amorosua! O celan ceure Crutcia, ta munduco nequiac gustoz eruatera animetan gozuzan! *Ay* Jauna! Neure pecatubac dira, zu bolzaca, ta golpeca lurrera, irugarren aldiz, bota zaitu bezanac! Arren emon eguiguzu ceure gracia gueure pecatuben penitencia eguiazcua eguin daigun, eta Crutceco penac, gucure culpen ordia leguez, artu daiguzan: ceure odolagaz, eta amore pare bacuagaz gozatuta, betico zorionа Çeruban aurquitu daigun. Amen. *Pazeru. ta Ave Maria.*

Amar-

Amargarren ✠ Estaciñoia.

Jesu-Cristori soñecuac quendu eutsezan lecuba.

Ona nun daucazun
Jesus billossic,
Bururic biatcera
Zauriz beteric.

Pensau eguizu cristinauba borreru amorratuacc, erruquibaga, Jangoicoaen Semiari bere soñecuac lotsari andiagaz quendu ezquero, biaztunagaz nastaurico ardaua edaten emon eutsen. O celan emen burlaz, ta barrez desonrau even!

ORACIñOIA.

O Neure Jesus paciencia miragarriaen ispilluba! Ce pena, ta astacaba andia ceure biotzac artuco evan mundabaen beguietan, ceure soñecuac quendu, llaga sagradubac barraiztu, ta lotsari andian beaztuna edaten mon eutsubenian. Arren, Jauna, emoeguiguzu indarra, gacure pecatu, ta pasiñoen soñeco zárra quenduteco, eta ceure amorezco soñeco barria janciteco; eta emeco atseguin falso beaztunez betericuac ichita, eguiazco ceure atseguinac Ceruban aurquituteco. Amen. *Patern. Ave Maria.*

Amacae-

Amaecagarren ✠ Estaciñoia.

Jangoicoaen Semia Crutcian josi even lecuba.

Oñac, eta escubac | Emen dago Cristo,
Uncez jositic, | Penaz beteric.

Pensau eguizu, Cristinauba, celan Jesus bildots mansua, aiñ issilic gueure pecatubac gaiti, Crutciaen gañian ezarrita, tiraca bere zanac urratubaz, unce gogorracaz josi even, eta acc oquertuteco Jaun Dibinoaen ganian jarrita, golpe bacochian, Ama Virgiña Santissimiaen biotz amorosua, Semiagaz batera, igaro, ta urratuten even.

ORACIñOIA.

O Neure Jesus pecatubac quenduten dozuzan bildots inocente, ta mansoa! Ay, eta ce amorezco carobi irissiguia ceure biotza orduban egongozan! Bada añ umilderic, eta añ pocic ceure escu, eta oiñ sagradubac, Crutcian josteco, emon cenduzan! Ceure amore, ta paciencia andi onegaiti, emon eiguzu, Jauna, gracia, gueure escu, ta oiñac, pecatuben catiac urratuta, ceure bildurtasun santuban ceure amorezco unciacaz josi daiguzan, eta ceugaz beti Ceruban bici gaitezan. Amen. *Paterm. Ave Maria.*

Ama-

Amabigarren ✠ Estaciñoia.

Jesus gueure bicitcia Crutcian ill zan lecuba.

Emen Jesus ill zan | Acordau zaitez
Guizona gaiti | Orañ, da beti.

Pensau eguizu, cristinauba, celan Jangoico, ta Guizon eguiazco gueure Jesus maitia Crutcian josita jaso even; eta Crutcia asentetaco, bere zanac eten, eta mendi santu atan gueure Salbadoria airian aguertuzan. Beguira lapur bien erdian, ce tormentu, ta burlén artian ill zan.

ORACIñOIA.

O Neure Jesus Ama Virgiña Santissimia en Sabel Virginaleco frutu bedeñcatuba: eta orañ gure pecatubac gaiti madaricatuba leguez, crutceco arbola santuban egon ciñiana! Gueure parcaciñocco eguna au da: eta ori ceure tormentu, llaga, eta penac: ori ceure biotceco negar, eta deadarrac Aita eternoari esquetan deutse. Alan izan bedi, Jauna, eta gueure pecatu guztiac penitencia eguiazcoagaz deseguin, urtu, ta ill bediz: guero betico ceugaz bici gaitezan. Amen. *Patern. Ave Maria.*

Amairugarren ✠ Estaciñoia.

Gorputz santuba Crutceric eretsita Ama Virginiari emon eutsen lecuba.

Crutce ganeti
Bere Ama gana
Emen eresten da
Jesus laztana.

Pensau eguizu, Cristinauba, celan Jaunaen doloriac eriotciagaz acabau cirian, eta Ama maiti aenac dirauben. Gorputz ill aen bularra lanciagaz igaro even, eta Amaen arimia josi even: Josef, ta Nicodemus Santubac crutceric eretsi even, eta bere Amari alzoan imini eusen. O ce penac, ce negarrac Ama dolorosa onenac!

ORACIñOIA.

O Neure Ama maite penazco ichaso ondo baguia! Noc esan lei ceure ariman cer igaro zan, ceure biotceco Semia ilic ceure besoetan artucendubanian! Bere buruba aranzaz, escu, ta oiñac unce zorrotcez, eta bere biotza lanza crubelagaz edeguita, icusi cendubanian; ce pena, tormentu, ta doloriac artuco ete cenduzan. Gueure Amaric maite, ta penaz beteena! Arren emoneiguzu ceure pena, ta trabaju andien erruqui eguiazco bat, gueure pecatu guztiac, biotceco damu biciagaz, garbitu daiguzan, eta gueuro Ceruban ceugaz betico bici gaitezan. Amen. *Patern. Ave Maria.*

Ama-

Amalaugarren ✠ Estaciñoia.

Sepultura barri baten Jesusaen Gorputza sartu even lecuba.

Enterradu guradau | Jesus ilac, betico
Ceure biotcian | Zu bici zaitian.

Pensau eguizu, cristinauba, dolorezco Amaen besoetaric nequez gorputz Santuba Josef, ta Nicodemusec artu, ta izara barri bategaz mestidu even: ta guero ungidu ezquero, arrizco Sepultura barri baten debociño andiagaz imini even. Pausu triste onetan ay Ama Virgina Santissimiac, ce dolore, ta ce negar minac eucazan!

ORACIñOIA.

O Martiri guztien Erreguiña! Penaz, eta dolorezco pausu negargarrizco onetan, icusiric ceure biotceco Seme Jesus enterretan, igaro cenduban angustia, dolore, ta martirio parebaco onegaiti, arren ceure escuba emoiguzu, eta bai dicharic andiena, ceñ dan Soledade, ta bacartasun triste onetan ceuri laguntutia gueure pecatuben penitenciagaz, munduco gauza guztiai ichita, ceure Seme Jesus beti Ceruban amadu, ta gozau daigun. Amen. *Patern. eta Ave Maria Gloria Patri.*

ONDO

ONDO ILLTEN LAGUNDUTECO EGERCICIOA;

ORDO COMMENDATIONIS Animæ.

Kyrie eleison.
Christe eleison.
Kyrie eleison.
Sancta Maria, Ora pro eo.
Omnes Sancti Angeli, & Archangeli, Orate pro eo.
Sancte Abel. ora.
Omnis chorus justorum, orate.
Sancte Abraham, ora.
Sancte Ioannes Baptista, ora.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriarchæ & Prophetæ, orate.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andrea, ora.
Sancte Ioannes, ora.
Omnes sancti Apostoli & Evangelistæ, orate.
Omnes sancti Discipuli Domini, orate.
Omnes sancti Innocentes, orate.

Sancte Stephane, ora.
Sancte Laurenti, ora.
Omnes sancti Martyres, orate.
Sancte Silvester, ora.
Sancte Gregori, ora.
Sancte Augustine, ora.
Omnes sancti Pontifices & Confessores, orate.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Francisce, ora.
Omnes sancti Monachi & Eremitæ, orate.
Sancta Maria Magdalena, ora.
Sancta Lucia, ora.
Omnes sanctæ Virgines & Viduæ, orate.
Omnes Sancti & Sanctæ Dei, Intercedite pro eo.
Propitius esto, Parce ei Domine.
Propitius esto, Libera eum Domine.
Propitius esto, Libera.
Ab ira tua, Libera.
A periculo mortis, Libera.
A mala morte, Libera.
A pœnis inferni, Libera.
Ab omni malo, Libera.
A potestate diaboli, Libera.

Per nativitatem tuam, Libera.
Per crucem & paſsionem tuam, Libera.
Per mortem & ſepulturam tuam, Libera.
Per glorioſam reſurrectionem tuam, Libera.
Per admirabilem aſcenſionem tuam, Libera.
Per gratiam Spiritus ſancti paracliti, Libera.
In die judicii, Libera.
Peccatores, Te rogamus audi nos.
Ut ei parcas, Te rogamus.
Kyrie eleiſon.
Chriſte eleiſon.
Kyrie eleiſon.

Deinde cum in agone, &c.
Proficiſcere anima Chriſtiana, &c. *ut in Rituali Romano.*

Oratio. Suſcipe Domine, &c.
Euſquezaz oraciñoe au.

ARtu eguizu, Jauna, ceure ſierbo au bere Salbaciñoeco, ceure miſeri-

cor-

cordia ganic uste daven lecu atan. *Amen.*

Libradu eguizu, Jauna, ceure sierbo onen arimia Infernuco peligru, pena, ta estutasun guztietaric. *Amen.*

Libradu eguizu, Jauna, ceure sierbo onen arimia, Enoc, eta Elias munduco eriotza jaquineric librau cenduzana leguez. *Amen.*

Librau eguizu, Jauna, ceure sierbo onen arimia, Noe dilubioco uretan ito etcidin, librau cendubana leguez. *Amen.*

Libradu eguizu, Jauna, ceure sierbo onen arimia, Abraan Caldeoen sú, ta garretaric libradu cendubana leguez. *Amen.*

Libradu eguizu, Jauna, ceure sierbo onen arimia, Job Santuba bere neque, eta penaetaric libradu cendubana leguez. *Amen.*

Libradu eguizu, Jauna ceure sierbo onen arimia, Isac bere Aitaen Sacrificio, eta eriotzaric libradu cendubana leguez. *Amen.*

Libradu eguizu, Jauna, ceure sierbo onen arimia, Lot Sodomaco sútaric libradu cendubana leguez. *Amen.*

Libradu eguizu, Jauna, ceure ſierbo onen arimia Moyſes Faraon Egiptoco erregueaen eſcubetaric libradu cendubana leguez. *Amen.*

Libradu eguizu, Jauna, ceure ſierbo onen arimia Daniel Leoe goſeetaric libradu cendubana leguez. *Amen.*

Libradu eguizu, Jauna, ceure ſierbo onen arimia, iru guizon gaztiac Babiloniaco labe erexiguiric, eta Erregue gueſtuaen eſcubetaric libradu cenduzana leguez. *Amen.*

Libradu eguizu, Jauna, ceure ſierbo onen arimia, Santa Suſana falſo teſtimonioric libradu cendubana leguez. *Amen.*

Libradu eguizu, Jauna, ceure ſierbo onen arimia, David Saul Erreguiaen, eta Goliat Gigantiaen eſcubetaric libradu cendubana leguez. *Amen.*

Libradu eguizu, Jauna, ceure ſierbo onen arimia, San Pedro, ta San Pablo Apoſtulubac carcela, eta calabozo etaric libradu cenduzana leguez. *Amen.*

Eta Santa Tecla Virgina, ta Martiri bienabenturadia, iru tormentu icara-

gar-

garrietaric libradu cendubana leguez; alan ſierbo onen arimia gura izandaizula libretia, ceugaz beti glorian egondeiñ. *Amen.*

SANTO CRISTOA ADORETAN DAla esatenda.

ADoretan zaitugu, Criſto, eta bendeñquetañ zaitugu, ceure Cruce Santubagaz munduba erredimid cendubalaco.

ORACIñOIA.

JAngoico miſericordioſo, mundaba erremedietiagaiti, jaio, ta Circuncidau gura izan cendubana, Judeguben artian erreprobaduba, Judas traidoria en laztan falſuagaz entregaduba, ſocacaz lotuba, bildots inocentia leguez eriotzara eruana, Anas, Caifas Pilatos, ta Herodes en aurrian deungaro, lotſa andiagaz, aguertuba, teſtigu falſuacaz acu-

acusaduba, azotez, chistuz, eta afrentaz betia, aranzaz coronaduba, matrallacoz desonrraduba, cañaberiagaz eriduba, arpeguia estalduba, soñeco baga ichia, unciacaz Crutcian josia, eta gora jasua, lapur bien erdian iminia, beaztuna, ta binagria artuerazua, eta lanciagaz eriduba. Zuc, Jauna, ceure pena Santu onec gaiti, ceñzuc nic pecatari onec gogora dacardazan, eta ceure Crutce santu, eta eriotciagaiti libradu naguizu (edo. N. gueiso au libradu eguizu) infernuco penetaric; eta Lapur on ceugaz Crutcian eguana, eruan cenduban leçura, eruan eguizu. *Amen.*

ONEN GANIAN CONSIDEraciñoia.

O Neure Cristinauba! ceure penétan eguiazco consubelua arquitu gura badozu, Jaun amoroso oni ondo beguiratu eguiozu. Ceure Medicu cerucua, eta erremedio bacarra au dozu: esan doguzan Jaun onen pausu, ta pena guztiac sinistu, ta adorau eguizuz, eta

ceu-

ceure arimia bere erregaluz beteco deutsu.

Medicu onen amoria ondo consideratu eguizu, eta ceure arimaco miñac, eta gachac osatuteco beguira, ce penac, eta celan erremedioric penazcoenac berac artu cituzan.

Beguira, celan ceure amoriac Crutcian josiric, odolezco negarracaz, eta biotceco deadarracaz Aitari ceure parcaciñoia escatuten, tormentuz aldeguztietati beteric, ill zan.

Beguira, celan bere besuac zabalic daucazan, pecatariac artuteco; ta baldin zu biotceco damubagaz beragana biurtuten bazara, zuri amorezco laztan gozua emoteco. Beguira celan buruba macurturic, zuri deiez jagotzun.

Beguira, celan bere bular, eta Biotz Sagraduba idiguiric daucazan, eriotciaen bildur, eta enemiguen tentacino etaric zuc beragana igues eguin, eta beragan zu artu, ta seguru gordetaco.

Bere gorputceco llaga, ta eridac ceimbat dirian, beste aimbeste dei, eta deadar emoten deutsu, bere amoriac

di-

diñuala : Erdu neure arimia, erdu nigana. Ceuria da erruba ; baña nic artudot penia. Baldin ceure pecatuben carguiac, eriotciaen penácaz batera, estututen, eta azpian artuten dazaitubez ; erdu nigana: nic guztien parcaciñoia emon, eta arindu, ta consolauco zaitudaz. Eztot ez ígues eguingo ceure ondoric : baña celan igues eguin alnei, bada zuganaco amoriac, oñac, eta esbac onan lotu, ta josi badeustaz ?

O arimiaen zorioneco dichia ! Eta bere Javiaen onelango berba gozuac enzun ezquero, nor animauco ezta ? Eta onelango Jauna ofendidubagaz, noc damu izango eztau ? Ea bada neugaz batera biotceric esan eguiozu.

CONTRICINOECO AFECTUAC.

AY neure Aita guztiz ona ! Cer eranzungo deutsat nic zure amorezco deiari ? Baquit Jauna, ceure seme izatia merecidu eztodana, bada ceure begui etan, neure ceruco Aitaen contra pecatu eguindot. Ay ! damu dot milla

bi-

bider, zu alan, eta aimbeste bider ofendiduba. O damuz, eta ceure amorez neure biotza bertan apurtu, ta erdiratuten baliz!

Ez arren, Jauna, nire pecatubai beguiratu: infernuba merecidu izan dodala ezaututendot. Beguira bai ceure ontasun andiari, nigaz misericordia eguiteco.

Ceure begui garbiac, neure pecatu loietaric quendu eguizuz, eta ceure amore, eta piedadiari beguiratu, ta guztiac parcatu eguidazuz.

Ea Jauna: ceure misericordiazco beguiacaz neure arima galdubari beguiratu eguiozu; ta alan salbauco nas. Neure Salbadoria zara: izan zaitez orañ: eta ceure Icen Santu, Crutce, ta Pasinoiagaiti orañ enemigo en tentaciñoetaric libradu, ta salbau naguizu. Neure JESVS ona: ceure Biotcian betico sartu, ta ceure gracian gorde naguizu.

Neuria da erruba, JESVS ona: Ai zori guestoco pecatubac! Baña cer eguin alnei? Guztien damuba daucat, Jauna, guztiac ceure oñetan confesétan dodaz, ceure amorezco sú bician erre, ta acabau ditezan. Ceu-

Ceugan daucat neure esperanza guztia. Eta bere pecatuben damu eguiazcuagaz ceugan esperetan davena, inosbere galdu ezta. Pecatari andi ascori parcatu deutsaza: misericordia ori berori nigaz eguingo dozu.

Ay Jauna: ceugana añ belu erorri nasalaco, daucat damuba! Baña alambere baquit eguiazco damu, ta proposicubagaz zugana datozan pecatariac, ceure piedadeco atiac beti zabalic topetan ditubezala. Ara bada zugana nun natorren, edo ceure ontasunac nun nacarren.

Ceure amoriac caburic eztauco: fin bacua da ceure misericordia. Niri parcatutian, ceure ontasun, eta misericordia icustenda. Orregaiti ni condenétia gura eztozu, ezpada ni salbetia, eta ceu ecusteco, ceu amétaco, ceu gocétaco, ceure gloriara ni betico eruatia. O Jauna! alan izandilla arren bai.

AMA-

AMA VIRGINIARI AFECTUAC.

VIrgina Maria, gueure Jangoico Salbadore, ta Amore ederraen Ama Maitia! Zu zara pecatari trifté guztien mifericordiazco Ama.

Crutciaen oñian ceure Semiari beguira, dolorez beteric, cengozanian, berac pecatarien Ama eguin cenduzan. O ce confuelo ta ce dicha parebacua guretzat: zu Iango Ama Ceruban euquitia! Zu zara guretzat Ceruco Atia, eta zugana datozanéntzat beti idiguia.

Eguia da, neure arimia pecatuz loituric icufi, ta lotfac, ta damuz beteric ceure beguietara elduten nafana. Baña Erreguiña andi, eta Señora ona, neure efperanza, ta ufte feguruduba ceugan daucat. Ceure mantuben azpira, ceure amparura nator, neure erremediuen billa.

Ama guztiz maitia: arren ceure begui eder orrec biortu eguizuz nigana. Eguia da, nic ori merecietan eztodana; baña Jesvs ceure Semiaen biotceco amo-

riac

riac ori merecietan, eta estatuten deutsus eta bere Pasiñoe, ta eriotcia gaiti, zuc ceure balio andiagaz, beragaz nire artian, bitarteco izan biardozu.

Orañ inosbaño bere gueiago ceure biar nas: Ceure biotz bigun, eta begui piadosuacaz beguiratu eguidazu. Ama misericordiazcua izan zaitez. Amparau ta socorridu naguizu: enemigo guestuen artian estu nabil: onén tentaciñoetaric libradu naguizu: zu nire fabore zariala, zu nire lagun zariala, aen bildurric eztaucat.

Eztot nic ecer merecidu; baña ceure biotceco Semiaen odol preciosuagaiti, ez arren, Andria, ni orañ desamparau. Secula enzun ezta, ez enzungo bere, zu gana biurtu, eta zugaz baliau danic, amparu baga guelditudala: ara bada ni emen guztiz biarra, ta necesidadecua nator biotz guztiric, zeugan neure esperanza osua daucadala.

Eriotza, ta Eternidade guztiagaz nago pelean: erruquitu zaitez nigaz. Ama guztiz misericordiosia, neure bildur, pena, ta neque guztiac bigundu, ta

go-

gozatuco dira, ceu neure fabore bazagoz.

Eabada pecatarien Ama, arima triste onegaiti ceure Seme bedeñcatubari erregutu eguiozu. Zuc au eguiten badozu: seguru nago, pocic, eta amorez zulango Ama, alango Semiac enzungo davela. Berba eguiozu, bada, neure abogada, ta bitarteco bacarra, ta esan eguiozu, nilango pecatariac salbetarren, etorrizala mundura.

Zu zara gueure arguia: argui eguidazu. Zu zara gueure baquia: arimaco baquia emoeidazu. Zu zara gueure consoladoria: nire arimia consolau eguizu. Zu zara mundugaldubaen erremediua arquitu, ta aguertu cendubana, nire arimia erremediau eguizu. Zu zara, ceure Seme maitian: gueure Salbadoria emon ceuscuna: izan bedi bada neure Salbadoria: eta izangonas ni zugaiti salbaduba.

Baquit, Esperanza neuria, ceure biotceco erruqui amorosua niganaguiño zabaldu dana. Zuc ceure Semiac leguez, gura eztozu iñor condenau deñ; ezpada guztioc salbagaitezan. Ceure bular gozuac ceure Semeari zuc eracutsi ezquero,

ro, bere aſerre juſtua bertai gozatucoda.

Neure damuba da, ceure Semia, ta zu aimbeſte bider ofendidu, ta aſerratu zaitudazalaco. Baña guztien damuba daucat. Damudot biotz guztiric, Jangoico añ ona ofendidu dodalaco. Zuc zuc pecatu guztien biotceco, ta eguiazco damuba, ta parcaciñoe oſo oſua alcanzau eguidazu.

Zu zara andra guztien artian bedeñcatia, Jaunaen graciaz, eta doez betia: zu graciazco, ta miſericordiazco Ama: ara ni emen deſdichaz beteric galduba, amparau naguizu, orañ, ta beti, Jangoicua ametaco. Amen.

FEDE, ESPERANZA, TA CAridadeco actuac.

Miſericordiazco Aita, eta conſuelo guztien Jangoicua, ceure graciagaz nnifetandot neure biotceco fede oſo guztiagaz Trinidadeco ceure Miſterio andia: Aitia, ta Semia, ta Eſpiritu Santuba, iru perſona diſtinto, ta Jangoico eguiazco bacar bat. Jangoico bacar one-

onetan, eta iru persona distinto onetan sinisetandot: Jangoico au confesétan, adorétan, eta biotz guztiric gauza guztiac baño gueiago amétandot.

Sinisetandot Trinidadeco bigarren personia, gu salbetiagaiti Guizon eguinzala Maria Virginiaen sabel Santan guizonaen obra baga, Espiritu Santubaen obraz, jaio zala. padecidu, eta Crutcian ill, enterradu, Limbora, iatsi, ta irugarren egunian erresucitadu zala, Cerubetara igon evala, aric etorricodala biciac, eta illac juzguetan.

Sinisetandot, pecatubac parcatuteco dagozala Elexa Santan Sacramentubac, Fede bat, Elexa bat, eta Bautismo bat: baita sinisetandodaz Elexa Santiac eracusten deustazan beste gauza guztiac, eta Elexa onez campoti iñor ecin salba litequiala.

Sinisetandot Aita Jangoicuagan: sinisetandot Seme Jangoicuagan: sinisetandot Espiritu Santu Jangoicoagan.

Esperetandot: Aita Jangoicuagan: esperetandot Seme Jangoicuagan: esperetandot Espiritu Santu Jangoicuagan.

dot

Ametandot Aita Jangoicua : ametandot Seme Jangoicua : ametandot Espiritu Santu Jangoicua. Eta damudot neure biotz guztiric aen Magestadia amadu eztodalaco, eta ofendidu dodalaco pensamentubagaz, berbiagaz, eta obriagaz.

O neure Jangoico guztiz Santuba, inos ofendidu ezpacendudaz ! O zoriguestoco pecatuben bide, ta ocasiñoiac.

O Jaun guztiz ona ! Ez nire pecatubai beguiratu, ezpada ceure ontasun, eta misericordia andiari. Nic, Jauna, orañ baño leenago galdutia, eta condenetia merecidu izandot : baña ceure ontasun,eta amoriac ni salba nadin guradau. Madalenia, ta beste pecatariac artu cenduzan : ea bada ara emen beste bat bere nun datorren : ceure amorian artu naguizu.

O ceure amorian betico erexiguita banengo ! Beti ceu ametaco, eta ceure amore Santuban beti erre, ta urtuteco. Eternidadeco bide, ta acaburengo pausu onetan gorde, ta salbau naguizu, Jauna, ceu beti alabetaco. Amen.

GUEI-

GUEISUA AGONIÑAN DAGUANIAN *esateco afectuac.*

NEure Jangoico guztiz ona, Aitia, Semia, ta Espiritu Santuba! Zugan Sinisetandot: Zugan esperetandot: eta zu gauza guztiac baño gueiago amétan zaitudaz.

Aita Eternua: Ceure Semiaen Pasiñoe, Crutce, ta eriotia gaiti, erioza on bat emon eguidazu. Ceure misericordia biardot, eta orren esque nago orañ neure biotz guztiric.

Nire argaldasunari ceure piedadiagaz beguiratu eguiozu ordu onetan. Ay Jauna! Damudot ceu ofendidu zaitudazalaco, izanic añ ona.

Neure Jesvs Maitia! Nora biurtu, ceugana ezpada, eztaucat. Ceure odol precioso agaz baliau guradot, salbetaco. Misericordia nigaz, damudot, Jauna, izanic ceu añ ona ofendidu zaitudazalaco, damudot milla bider, ceu ofendiduba, amètan zaitudaz beste gauza guztiac baño bere gueiago.

O! Neure biotz au ceure amore gar-

bia gaz ereseguita balego!

Infernuco enemiguac galdu guranave, arren, Jauna, desamparau ez naguizu: librau naguizu: ceuria izan biardot, ceu ametan zaitudaz.

Pecataria izan nas: eguiada, Jauna, baia, neure pecatu guztiac baño ceure ontasun, eta misericordia andiaguada.

Virgina Maria Jangoicuaen Ama! Grutciaen oñian ceure Semiagaz igaro cenduzan pena, ta doloriac gaiti lagundu eguidazu, eta ceure mantupian betico artu naguizu.

Jesvs: Jesvs millabider: Jesvs Maria Josepe orañ, ta beti neure biotcian, eta ariman izan ditezala.

Jesvs neure Salbadoria: izan zaitez neure Jesvs, eta Salbau naguizu.

San Josepe bedeñcatu gozua nun zara, neure aita maitia, Erdu niri laguduten, eta ceure beso bedeñcatubetan neure arimia artuten.

Angueru Santubac, ceuben beguira nago: erdu laster ni libretan.

Neure Criadoria: ceure escubetan neure espirituba emoten deutsut.

Ama Virgina Maria : Ama graciazcua, Ama misericordiazcua, arerio guestuetaric librau naguizu , eta ordu onetan ceugana artu naguizu.

Aita Eternua, ez nire pecatubai beguiratu, ezpada ceure Semiaen arpegui ederrari , á gaiti misericordia nigaz. Damudot , Jauna , izanic ceu añ ona ofendidu zaitudalaco: misericordia, misericordia.

Jesvs , Maria , Josepe , Juaquin , eta Ana, erdu guztioc nigana.

Jesvs orañ , ta beti balia daquidala. Jesvs izan bedi neure esperancia , neure consubelo , neure amore , eta neure gloria bicia.

Eutsi, neure Jesvs , neure arima au. Eutsi , Jesvs , neure espirituau , Espiritu guztiacaz ceu beti alabétaco , eta ceure misericordiac beti cantétaco. *Amen.*

Neure Jesvs ona: ceure biotza idigui cenduban, ni or artuteco: or santu guradot seculaco: or artu naguizu betico.

Sinistuten, eta esperetandot ceugan: ametan zaitudaz gauza guztiac baño gueiago, eta ceugan neure amoria betico. Amen.

Sacerdotiac derichonian esango deutso gueisuari, imini daguiala intenciñoia indulgenciac irabazteco; bada dira andiac, eta asco, Elexa Santiac ordu onetaraco daucazanac, Eta errezau daguizala Paternosterra, Ave Maria, Credua, Salbia, eta esan daguiala sarri JESUS aen icen Santuba, eta aplicauco deutsaz Bulda Santubaen indulgenciac.

MODUS INDULGENTIAM PRO articulo mortis impertiendi à Papa approbatus in Constit. PIA MATER. Nonis Aprilis an. 1747.

Adjutorium nostrum, &c.

NE reminiscaris Domine delicta famuli tui, (vel ancillæ tuæ,) neque vindictam sumas de peccatis ejus. Kyrie eleyson, &c. Pater noster, &c. Et ne nos inducas, &c. ℣. Salvum fac servum tuum. ℟. Deus meus sperantem in te. ℣. Domine exaudi, &c. Dominus vobiscum, &c.

ORE-

OREMUS.

Clementissimæ Deus, Pater misericordiarum, & Deus totius consolationis, qui neminem vis perire in te credentem, atque sperantem; secundúm multitudinem miserationum tuarum respice propitius Famulum tuum N. quem tibi vera fides, & spes cristiana commendant. Visita eum in salutari tuo, & per Unigeniti tui Passionem, & Mortem omnium ei delectorum suorum remissionem, & veniam clementer indulge; ut ejus anima in hora exitus sui Te Judicem propitiatum inveniat, & in sanguine ejusdem Filii tui ab omni macula abluta, transire ad vitam mereatur perpetuam. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Tum dicto, Confiteor Deo, & Misereatur, &c. *Sacerdos dicit.*

Dominus Noster Jesus Christus, Filius Dei, qui Beato Petro Apostolo suo dedit potestatem, ligandi, atque solvendi, per suam piissimam misericordiam recipiat confessionem tuam, & restituam tibi stolam primam, quam in Baptismate recepisti; & Ego facultate mihi ab Apostolica

lica Sede tributa Indulgentiam plenariam, & remissionem omnium peccatorum tibi concedo. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.

Per sacrosancta humanæ reparationis Mysteria remmitat tibi Omnipotens Deus omnes præsentis, & futuræ vitæ pœnas, Paradisi portas ape.iat, & ad gaudia sempiterna perducat. Amen.

Benedicat te Omnipotens Deus Pater, Filius, & Spiritus Sanctus. Amen.

J.G.G.B.A.S.E.A.P.I.G.A.

Goxian oeric jaguitorduban esateco Oraciñoiac. . . . . 5.
Elexa Santaco Oraciñoiac. . . . . . . 6.
Angelus Domini, &c. Eusqueraz. . . . 14.
Erlojubac joten davenian cer esan biar dan. 14.
Biarren bat asten danian cer esan biardan. 15.
Jatorduban cer esan biar dan. . . . . 15.
Oera etzutorduban cer eguin biar dan. . 16.
Fede Santuco gauzaric biarrénac. . . . 17.
Sacramentubac. . . . . 22.
Fedia, eta Fedeco Actua. . . . . 24.
Esperancia, eta Esperanzaco Actua. . . 26.
Caridadia, eta Caridadeco Actuac. . . . 27.
Obra Misericordiazcoac. . . . . 28.

lica Sede tirbuta Indulgentiam plenariam, & remissionem omnium peccatorum tibi concedo. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.

Per sacrosancta humanæ reparationis Mysteria remmitat tibi Omnipotens Deus omnes præsentis, & futuræ vitæ pœnas, Paradisi portas ape iat, & ad gaudia sempiterna perducat. Amen.

Benedicat te Omnipotens Deus Pater, Filius, & Spiritus Sanctus. Amen.

J. G. G. B. A. S. E. A. P. I. G. A.

GOxian oeric jaguitorduban esateco Oraciñoiac. . . . . 5.
Elexa Santaco Oraciñoiac. . . . . . . 6.
Angelus Domini, &c. Eusqueraz. . . . 14.
Erlojubac joten davenian cer esan biar dan. 14.
Biarren bat asten danian cer esan biardan. 15.
Jatorduban cer esan biar dan. . . . . 15.
Oera etzutorduban cer eguin biar dan. . 16.
Fede Santuco gauzaric biarrénac. . . . 17.
Sacramentubac. . . . . 22.
Fedia, eta Fedeco Actua. . . . . 24.
Esperancia, eta Esperanzaco Actua. . . 26.
Caridadia, eta Caridadeco Actuac. . . . 27.
Obra Misericordiazcoac. . . . . 28.

Gracia. . . . . . . 29.
Bienaventuranzac. . . . 30.
Pecatuba, Originala Mortala, ta Veniala. 31.
Pecatu Capitalac. . . . . . 33.
Creduaen explicacinoia. . . . 35.
Encarnacinoeco Misterio Santuba. . . 40.
Eriotcia. . . . . 58.
Juicio particulara, edo bacochéna. . . 59.
Purgatoriua. . . . . . . 60.
Juicio universala, edo guztiena. . . 62.
Gloria. . . . . 62.
Infernuba. . . . . 63.
Paternosterraen explicaciñoia. . . . 65.
Ave Mariaen explicaciñoia. . . 68.
Mandamentuben explicaciñoia. . . . 69.
Sacramentuben explicaciñoia. . . . 86.
Batiatuteco cer esan biardan. . . . 88.
Examinia. . . . . . . 91.
Doloria. . . . . 92.
Confesiñoia. . . . . . . 94.
Comuniñoia. . . . . 98.
Matrimoninoeco impedimentubac. . . . 107.
Jesu-Cristoen Pasinoeco Misteriuac . . 110.
Ama Virginiari cantia. . . . . 115.
Meza erasoteco moduba. . . . . . 115.
Ama Virginiaen Letañia. . . . . . 118.
Confesiuoe generala eguiteco moduba. . 120.
Conciencia examinetaco modu erraza. . 122.
Confesau baño leenago, eta confesau ezquero esateco Oraciñoiac. . . . . 136.
Comulgau baño leenago, eta Comulgau ezquero

esa-

esateco Oraciñoiac. . . . . . . 138.
Crutcian bisitétaco egerciciua. . . . . 144.
Ondo illten lagunduteco egerciciua. . . 160.
Contriciñoeco Actuac. . . . . . . 168.
Ama Virginiari Afectuac. . . . . 171.
Fede, Esperanza, ta Caridadeco Actuac. 174.
Gueisua agoniñan dagoanian esateco Actuac. 177.
Indulgencia plenaria apliquetaco moduba. . 180.

Jesu-Cristoen Eriotza, eta Pasiñoe Santuba gaiti, eta Ama Virgina Santisimien Doloriac gaiti, erregututen deutset Escola Maisubai, arren baserrietaco Mutilchubai eusqueraz iracurten iracatsi deiuela, euren Gurasó, ta etsecuen aurrian, edolabere neguco gau leecetan Dotrinia iracurri daien; eta ordu beguira gueisoric nequez dagozanac bere, emeco Oraciñoe, ta Afectuac, euren aurrian iracurriaz, consolau, ta poztu daiezan.

Lengo berroguei eguneco Indulgenciez garaiti, oraiñ barriro, liburuchu onec daucazan Capitulucetaric bat, nai bat iracurri, edo enzutendan bacochian, irabazten dira beste berroguei egunecuac; alan esan dau Calaorra, eta Calzadaco Obispo Jaun D. Juan Luelmo, eta Pinto en mesediac, Calaorran April en 15. eta urte 1780. garreñan.

INSTITUCION SANCHO EL SABIO
OBRA SOCIAL
CAJA DE AHORROS DE VITORIA

esateco Oraciñoiac. . . . . . . 138.
Crutcian bisitétaco egerciciua. . . . . 144.
Ondo illten lagunduteco egerciciua. . . 160.
Contriciñoeco Actuac. . . . . . . 168.
Ama Virginiari Afectuac. . . . . 171.
Fede, Esperanza, ta Caridadeco Actuac. 174.
Gueisua agoniñan dagoanian esateco Actuac. 177.
Indulgencia plenaria apliquetaco moduba. . 180.

Jesu-Cristoen Eriotza, eta Pasiñoe Santuba gaiti, eta Ama Virgina Santisimien Doloriac gaiti, erregututen deutset Escola Maisubai, arren baserrietaco Mutilchubai eusqueraz iracurten iracatsi deiuela, euren Gurasó, ta ensecuen aurrian, edolabere neguco gau lecetan Dotrinia iracurri daien; eta ordu beguira gueisoric nequez dagozanac bere, emeco Oraciñoe, ta Afectuac, euren aurrian iracurriaz, consolau, ta poztu deiezan.

Léngo berroguei eguneco Indulgenciez garaiti, oraiñ barriro, liburuchu onec daucazan Capitulutaric bat, nai bat iracurri, edo enzutendan bacochian, irabazten dira beste berroguei egunecuac; alan esan dau Calaorra, eta Calzadaco Obispo Jaun D. Juan Luelmo, eta Pinto en mesediac, Calaorran April en 15. eta urte 1780. garreñian.

INSTITUCION SANCHO EL SABIO
CAJA DE AHORROS DE VITORIA
OBRA SOCIAL